

ಕರಾವಂಜ

Karavangi

ಜನವರಿ

೧೯೬೨

ಸಂಪಾದಕರು
ಶ್ರೀಲಿ ರಾ. ಶಿ

ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀಲಿ ಬಳ್ಳ

ಶ್ರೀಲಿ ರಾಮಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ. ಸುನಂದಮ್ಮ

ಶ್ರೀಲಿ ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಶ್ರೀಲಿ ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ
ಕವಲು ನಾಲ್ಕು

ತಳನಗಯ ಮಾನಪತ್ರಕೆ

VITOFERRIN

HYSONE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY LTD. MALLSWARAN, BANGALORE

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಟಾನ್ಯಿಕ್)

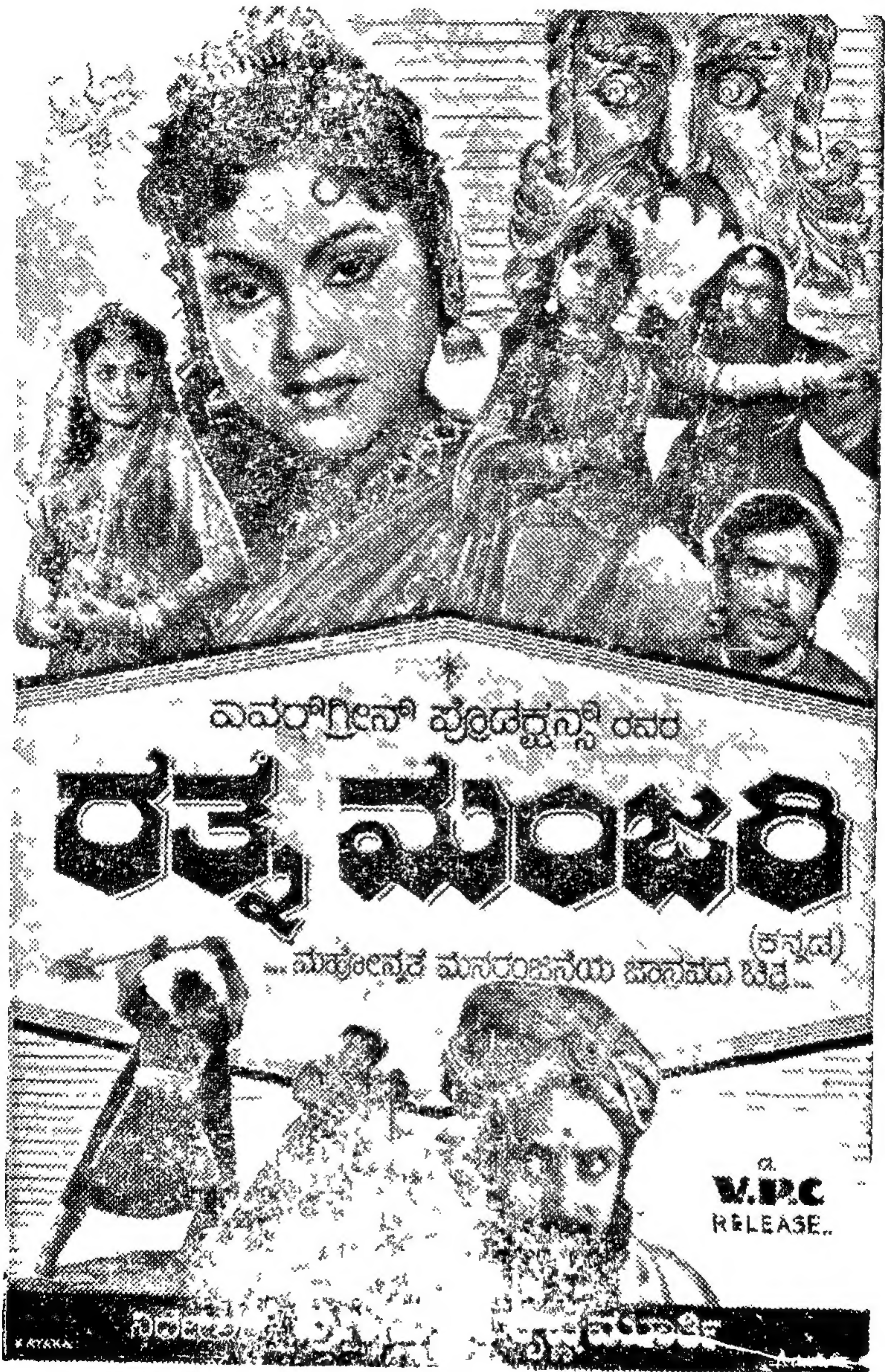
ಇದರಲ್ಲಿ "ಎ" "ಬಿ" ಮತ್ತು "ಡಿ" ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್‌ಗಳು ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಲೋಹ ವಿಶೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟಾಸಾರ್, ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಮೃತವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ, ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ. ಸೇವಿಸಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ತಯಾರಕರು :

ದಿ ನೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಿಂಗ್
ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ - - - ಬೆಂಗಳೂರು 3.

ಜನವರಿ ಬಿಡುಗಡೆ

— ಕಟಕ —

Koravanji, Januray 1962.

ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ

ಅ. ನ. ಕೃ. ರವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ

ಸುಂದರೂ ಸಂಸಾರ

ತ್ರಿವರ್ಣ ಮುಖಚಿತ್ರ

: :

ಚೆಲೆ : ೨-೨೫

ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಚಡಗರವರ ಕಾದಂಬರಿ

ಬಂಗಾರಲಕ್ಷ್ಮಿ

ತ್ರಿವರ್ಣ ಮುಖಚಿತ್ರ

: :

ಚೆಲೆ : ೨-೦೦

ಮತ್ತೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ
ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ

ವೀರಪಾಂಡ್ಯ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ

೧೦೦ ಪುಟಗಳು ಅಕರ್ಷಕ ಮುಖಚಿತ್ರ

—

ಚೆಲೆ : ೧-೨೫

— ಈಚಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು —

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕರ

ಹೊಸ ಹೆಂಡತಿ

೨.೦೦

ವಿ. ಜಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ

ರಾಣಾ ಮನುರಸಿಂಹ

೨.೦೦

ಬೀCHI ರವರ

TENT ಸಿನೇಮಾ

೨.೦೦

ನಾಡಿಗೆರೆ ಕೃಷ್ಣರಾಯರ

ನಾಲ್ಕು ಸುಂದರಿಯರು

೨.೦೦

ಅ. ನ. ಕೃ. ರವರ

ಅಮೃತ ಮಂಥನ

೨.೦೦

ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗರ

ಅರಸಿನ ಕುಂಕುಮ

೨.೦೦

ಗೀತಾ ಏಜನ್ಸೀಸ್—ಸೌರಾಷ್ಟ್ರಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೨

ಸಂಪುಟ ೨೦

ಜನವರಿ ೧೯೭೨

ಸಂಚಿಕೆ ೧೦

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಶಾಂತಿ ದೂತ ಒಲವಿನ ಮೂರುತಿ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಅನುಗ್ರಹವು ಮಾನವತೆಗೆಲ್ಲಾ ಹೊಸ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದೊಲವಿನ ಹರುಷವನ್ನು ತರಲಿ. ಎಂದು ಕೊರವಂಜಿಯು ಮಂಡಿಯೂರಿ ತಲೆಬಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾಳೆ.

—ತಥಾಸ್ತು.

★ ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು ★

ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಸಿನ್ಹಾ ಅವರು “ಹೆಸರಾಂತ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಸಬೇಕು” ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

—ರಾಜೀವಪುರದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಬರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕವಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ.

* * * *

ರಾಜಕೀಯ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜಕಾರಿಗಳೇ ಭಾವೈಕ್ಯದ ಪರಮ ಶತ್ರುಗಳು ಎಂದು ಈಗ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆಯಂತೆ.

—ಕುಲಕ್ಕೆ ಶತ್ರು ಕೊಡಲಿ ಕಾವು! ದೇಶಕ್ಕೆ ಶತ್ರು ಜಾತಿಯ ಕಾವು!!

ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಬುಸ್ ಅಂತ ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತೆ. ನೀರು ಬರುಲ್ಲ ಅಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

—ಆಲ್ಲೇನು ಒಂತು ಈ ವೈಚಿತ್ರ್ಯ! ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬುಸುಗುಡುತ್ತೈ ಹೊರ್ತು ನೆಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ನೀರು ಹರಿಯುಲ್ಲ!

* * * *

ಶಾಂತಿ ನಿರೇತನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಭಾರತೀಯ ಘಟಕೋತ್ಸವದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಿಂದ ಚುನಾವಣಾ ಝಂಝಾಟವನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿದರಂತೆ.

* * * *

ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಥಂಡಿಯ ಮಾರುತದಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸಾವುಗಳಾಗಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗೆಂದು ಲಕ್ನೊ ಮೈಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರಂತೆ.

—ಇದರಿಂದವಾಠ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆ, ಆಳುವ ಸರ್ಕಾರ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಬಿಡಬಾರದೇ ?

* * * *

ಹಾವು ಕಡಿತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವವರ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸಿಲೋನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತಂತೆ.

—ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲ, ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ.

* * * *

ಎಂಟು ಗ್ರಹ ಸೇರೋದು ಹಾಗಿರಲಿ. ಎಳ್ಳು ಬೀರುಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಗ್ರಹಗಳ ವಕ್ರೂ ನಮ್ಮನೇಲಿ ಸಭೆ ಸೇರ್ತಾರೆ. ಮನೇಲಿರುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಡು ನೊಂದ ಗಂಡ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

* * * *

ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಭಿಲಾಷೆ ಹೊಂದಿದ ಸುಖೀ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿದ್ದು.

—ಟೆಲಿವಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ; ಛಾಯಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ; ಮಲಗುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕರುವನ್ನು ಕಾಣಿಸುವ ಬದಲು

ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ದಿಟವಾದ ಕರುವನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸಬಾರದೇ ?

=====

ಎಂಥ ಗಂಡ ಬೇಕು

ಕಣೆ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಹೋಗಿ ಕೊರವಂಜಿ! ಹಳ್ಳಿ ಹುಡುಗಿ ಅಂತ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ನಂಬಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಾರೆ. ನೀನೂ ಅವರಿಗೆ ಹಿತವಾಗೋ ಹಾಗೆ ಕಣೆ ಹೇಳ್ತೆ. ಅದರ ಜತೆಗೆ ನಮಗೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಡು. ಮದುವೆಗೆ ನೆರೆದಿರೋ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸಿಕ್ಕರೆ ಎಂಥ ಗಂಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಾಯಿತಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡ್ತೀನಿ ಅಂತ ಹೇಳು ಮದುವೆಯಾದವರಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಗಂಡ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದರ ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗೋಹಾಗೆ ಚೂರ್ಣ ಕೊಡ್ತೀನಿ ದಿಂಬಿನ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿ ಅಂತ ಹೇಳು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸು. ನಿನಗೆ ದಾರಿ ಖರ್ಚು ಕೊಡ್ತೀನಿ ಎಂದೆ.

ಈ ಕೆಲಸಾನ ಖುಷಿಯಾಗಿ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ಖುಷೀಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾರಾರ ಕೂಲಿ ಇಸ್ಟೋತಾರಾ! ಖುಷೀನೇ ಕೂಲಿ ಅಲ್ಪಾ ಎಂದಳು ಕೊರವಂಜಿ.

ಸೈ ಮಗಳೇ! ಎಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಲೋಕಾನೇ ಉದ್ಧಾರ ಆಗ್ತದೆ ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ.

ಮೂರನೆವಾರ ಬಂದಾಗ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದಳು.

ಮೊದಲು ಭೆಟ್ಟಿಯಾದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಳಂರ ಪ್ರಾಯ. ಧಡೂತಿ ಆಸಾಮಿ. ಕೂತುಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಕುರ್ಜಿಗಿಂತ ಬೆಂಚನ್ನೆ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. "ನಮ್ಮ ಯಜ ಮಾನರು ಕಚೇರಿ ಕೆಲ್ಸಮುಗೀತು ಅಂದರೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಿಡ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಇಸ್ಪೀಟಿಗೆ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಅಂತ ಹೋಗುಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹಸೆಗೆ ಕರೆದ ಹಾಡು ಹೇಳಿ ನೀ ಹೇಳಿದರೆ ಚೆನ್ನಾ ಅಂತಾರೆ. ನಂಗೂ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಬೇಜಾರು ಬಂದಿದೆ, ೨೬ ವರ್ಷದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸಂಜೆ ಎಲ್ಲಾರೂ ಹೋಗೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರೇ ಹೋಗೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಕೊರವಂಜಿ! ಒಂದು ದಿವಸಾನಾದರೂ ರಾಮಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹರಿಕಥೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರ್ತೀನಿ. ಬಲು ದಿವನಾಗಿ ಕಥೆಮಾಡ್ತಾರಂತೆ ದಾಸರು ಉತ್ತರದ ಕಡೆಯೋರು ಕುಣೀತಾ ಭಜನೆ ಮಾಡ್ತಾರಂತೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಎರಡನೆ ಭೇಟಿಮಾಡಿದ್ದು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗೋ ಹೆಂಗಸನ್ನ. ಸುಮಾರು ೩೩-೩೫ ಇರಬಹುದು ಕಣ್ಣಂಟಿನ ಸುಕ್ಕು ಕಂಡರೆ. ಆದರೆ ೨೨-೨೩ ರ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು." ಇನ್ನೂ ಓದುತ್ತಾ ಇದೀಯಾವ್ವಾ ಎಂದೆ. ಇಲ್ಲ ಪಾಠ ಕಲಿಸ್ತೀನಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಂದಳು. ಚಿನ್ನದ ತೆಳೂನೆ ಸರ ಹಾಕಿದ್ದು. ಮೆಡಲ್

ತೂಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕತ್ತು ಬಿಕ್ಕೋ ಅಂತಿತ್ತು ಗಂಡಸು ಕಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ ಇದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಎಂಥ ಗಂಡಬೇಕು ಎಂದೆ. ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಹೇಗಿದಾನೆ ಅಂತ ನನ್ನೇ ಕೇಳಿದಳು. ಕಾಡಿನ ಹುಡುಗಿ ಒಂದು ಗಂಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಬಾಳಲಿ ಎಂದೆ. ನಂಗೂ ಔಗೇನೇ ಅಂದುಬಿಟ್ಟಳು. ಹಂಗಾ! ಅಂತ ಅವಳ ಕೆನ್ನೆ ಚಿವುಟೆ ಅಕ್ಕಾ ನಿಂಗೇ ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡೋದು ಹಾಗಿರಲಿ. ನೀನೇನಾದರೂ ನನಗೆ ತಾಯಿತಿ ಕಟ್ಟೀಯಾ ಎಂದೆ. ಅವಳು ನಕ್ಕು ಬೇಕಾದೋರ ಕೈಲಿ ಕಟ್ಟಿಸ್ತಿನಿ ಎಂದಳು. ಅಯ್ಯವ್ವಾ ಎಂದು ಹೆದರಿ ಓಡಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ.

ಮೂರನೆ ಭೇಟಿ ಆರನೆ ರಸ್ತೆ ಕೊನೇ ಮನೇಲಿ ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಯಾತ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದ. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಹುಷಾರು ಕಣೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದ. ಆರಡಿ ಎತ್ತರದ ಆಸಾಮಿ ಧಡಿಯ ಕೋರು ಮಾಲುಕಟ್ಟಿದ್ದ. ಹಾಕಿದ ಬಟ್ಟೆ ನೋಡಿದರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಪಗಾರ ಇರಬಹುದು ಅನ್ನಿಸ್ತು. ಅವನು ಆ ಕಡೆ ಹೋದಾಗ ನಾನು ಮನೆ ಮುಂದೆ ಹೋದೆ. ಆಕೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇನಿಂತು ಹೋದವನನ್ನೇನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಕಣೆ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದೆ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಜೆಂದಾಗಿರಲಿ ಭಾಂಡಾರ ತಂದಿದೀನಿ ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ. ಹೊಸಿಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇನೆ ಬೀಳುಲ್ಲವ್ವಾ ಎಂದೆ. ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನೋಡಿ “ಸ್ವಲ್ಪ ಇರೇ ತಿಂಡಿತಂದು ಕೊಡ್ತೀನಿ ಅಂತ ಚೆಣ್ಣಂತ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಾಗದದ ಪೊಟ್ಟಣನ ಬೇಗತಂದು ನನ್ನ ಕೈಲಿರಿಸಿದಳು ಸುಮಾರು ಹಸುವಿನ ಎತ್ತರ. ತೆಳ್ಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಇದ್ದು ೨೦-೨೫ ಇರಬಹುದು. “ಇದೇನಮ್ಮಾ ತಿಂಡಿ ಇವತ್ತು ಹಬ್ಬ ಇಲ್ಲ ಹರಿದಿನ ಅಲ್ಲ ಎಂದೆ. ಎಂಟನೆ ಮಗನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ ಕಣೆ ಇವತ್ತು ಅಂದಳು. ಬಿಜ್ಜೋಲೆ ಗೌರಮ್ಮನ ಹಾಗಿದ್ದಳು. ನೀವು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೇನ ಕೇಳಿದೆ. ಎಳ್ಳಂಬಳಸೆ ಮಾಡುತ್ತಾ.

“ಎಂಥ ಗಂಡ ಅಂತೀಯಾ! ಈಗಿರೋ ಅಂಥ ಗಂಡ ನಾನು ಕಣ್ಣುಚ್ಚೋ ತನಕ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಹಾಗೆ ಏನಾರಮಾಡುಕ್ಕೆ ಪೂಜೆ ಹಾಕೋ ದಾದರೆ ಹಾಕು ಎಂದಳು. ನನಗೆ ಹೇಗೋ ಅಗ್ಗಿತ್ತು ತಾಯಿ! ಹೀಗೆ ಕೇಳೋ ನಿಮ್ಮಂತಹವರಿಗೆ ನಾನೇನು ಪೂಜೆ ಸಹಾಯಮಾಡುಕ್ಕಾಗುತ್ತೆ. ನೀವು ತೊಟ್ಟ ಹಳೇದು ಹರಿದಿದ್ದ ರವಿಕೆ ಒಂದನ್ನು ಹರಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಕವಚ ಅಂತ ತೊಟ್ಟಕೋತೀನಿ ಎಂದೆ. ಪಾಪ! ಮನೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ. ಇದ್ದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಜೆನ್ನಾಗಿದ್ದ ರವಿಕೇನೇ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಳು. ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿತು ತಾನು ತೊಟ್ಟ ರವಿಕೇನ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು ಹರಿದಿದ್ದನ್ನು ಅವಳು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂತ.

“ಏನೋ ಸ್ವಾಮಿ ನೀವು ಹೇಳಿದ ಕೆಲ್ಸಮಾಡುಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕವಚ ಸಿಕ್ತು. ಮುಂದೇನಾದರೂ ವಿಶೇಷವರದಿ ಇದ್ದರೆ ಆಮೇಲೆ ಬರ್ತೀನಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದಳು.

ಅಶರೀರ ದನಿ ಕೇಳಿ

—: ೦:—

ಹದಿನೈದು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು, ಆರ್ಥರ್ ಸ್ವಿಲ್‌ವೆಲ್ ಎಂಬಾತನಿಗೆ. ಕೂತಿರುವಾಗ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾವಾಗ ಅಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾರೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. “ಇನ್ನು ಸಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಜಿನಿವೀವ್ ವುಡ್ ಎಂಬ ತರುಣಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೀ” ಎಂದು ಈ ಅಶರೀರ ದನಿ ಹೇಳಿತು. ಆಗ ಆ ಹೆಸರಿನ ಹುಡುಗಿಯರಾಕನ್ನೂ ಅವನು ಕಂಡೇ ಇತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಆ ಹೆಸರಿನ ಹುಡುಗಿಯ ಭೇಟಿಯಾಯಿತು. ಮದುವೆಯೂ ಆಯಿತು. ಆಗ ಕಾರಖಾನನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ-ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಪಗಾರ !

ಅಶರೀರ ದನಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇತ್ತು. “ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡು” ಅಂತ. ಅಶರೀರಳಾದ ಹೆಂಡತಿ ಕೂಡ ಗಂಡನನ್ನು ನಂಬಿ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿ ಅಂದ್ರೆ ಎಂದು ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟಳು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು, “ಕ್ಯಾನ್ಸಾಸ್ ಸಿಟಿ ಬೆಲ್ವೆಲ್ವೆನ್ ರೈಲ್ವೆ”ಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇವನನ್ನು ನಂಬಿ ಹಣ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಜಮೀನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ. ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಅಮೇಲೆ ಕೈ ಕೈ ಹಿಸುಕಿಕೊಂಡರು-ಮದುವೆಯಾದಮೇಲೆ ಜನ ಮಾಡೋ ತರಹ.

ಕ್ಯಾನ್ಸಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯುವ ಜಮೀನು ಬಹಳ ಇತ್ತು. ಗೋಧಿ ಯನ್ನು ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಲು ರೈಲ್ವೆಮಾರ್ಗ ಹಾಕಲು ಆರ್ಥರ್ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ. ಅಶರೀರ ದನಿಗಳು ಹೇಳಿದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದರಂತೆ ಯೋಜನೆ ಹೂಡಿದ. ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದಾಗ, ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲು ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಅಶರೀರ ದನಿಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದ.

ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಾಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಜಲಾಶಯದ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಗಾಲ್ವಿಸ್ಟನ್ ಎಂಬ ಊರಿನಿಂದ ಐವತ್ತು ಮೈಲು ಹೊರ ಇದ್ದಾಗ, ಅಶರೀರ ದನಿ

ನುಡಿಯಿತು." "ತಕ್ಷಣ ಆ ಮಾರ್ಗದ ರಚನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು " ಗಾಲ್ವಿಸ್ಟನ್
 "ಇವ್ವರಲ್ಲೇ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತೆ" ಎಂದು. ಮೊದಲು ಹಾಕಿದ್ದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು
 ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ, ಈಗ ಆರ್ಥರ್ ಆಲ್ಲಿಂದ ಬೇರೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಮೆಕ್ಸಿಕನ್ ಜಲಾಶ
 ಯಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಕರಿಸಿ
 ದವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಪ್ರಯಾಸದ ಕೆಲಸವೇ! ಹೀಗೆ ನನಗೆ ಅಶರೀರ ದನಿ
 ಹೇಳಿತು ಎಂದರೆ ಇವನನ್ನು ಹುಚ್ಚಾಸ್ಪತ್ರಿಗೆ ಕಳಿಸಬಿಡುವ ಸಂಭವವಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ
 ಅವನು ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತನ್ನ
 ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಈ ಮಾರ್ಪಾಡಿನಿಂದ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇ
 ಕಾಗಿತ್ತು. ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು ರೇಗಾಡಿದರು-ಬೀಗರಂತೆ ಕೂಗಾಡಿದರು. ರೈಲ್ವೆ
 ಮಾರ್ಗವು ನಮ್ಮ ಊರಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಗಾಲ್ವಿಸ್ಟನ್ ಷಹರಿನವರು
 ಗೊಂದಲ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಗಿಳಿಯಂತೆ ಜಂಝಾಟ ಹೂಡಿದರು. ಆದರೂ ಆರ್ಥರ್
 ತನ್ನ ಧೃಢನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಕಿದ
 ರೈಲು ಮಾರ್ಗವು ಆತನಕ ಹೆಸರಿಲ್ಲದ ಜನರಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಸಿಕನ್
 ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು. ಆರ್ಥರಿನ ರೇವು ಎಂದು ಇವನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಅದಕ್ಕೆ
 ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು.

ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚಂಡ ಮಾರುತ ಬೀಸಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಘೋರವಾದ ಹಾವಳಿ
 ನಡೆಯಿತು. ಗಾಲ್ವಿಸ್ಟನ್ ಪಟ್ಟಣ ನಿರ್ನಾಮವಾಯಿತು. ಆರ್ಥರಿನ ರೈಲುಮಾರ್ಗ
 ರೇವು ಮಾತ್ರ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿತ್ತು. ಗಾಲ್ವಿಸ್ಟನ್ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ಈ ರೈಲುಮಾರ್ಗ
 ದಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯ್ತು.

ಆರ್ಥರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು ಆರ್ಥರಿನ ಧೂರಾಲೋಚ
 ನೆಯನ್ನೂ, ಅದೃಷ್ಟವನ್ನೂ ಹೊಗಳಿದ್ದೇ ಹೊಗಳಿದ್ದು !! ಗಾಲ್ವಿಸ್ಟನ್ ನಿರಾಶ್ರಿತರು
 ಆರ್ಥರಿನ ರೈಲ್ವೇಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹರಸಿದ್ದೇ ಹರಸಿದ್ದು!!

ಅಶರೀರ ದನಿಯ ಗುಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು.
 ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ನಂಬುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ-ಈ ಸತ್ಯ-

ಏಳು ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಆರ್ಥರ್ ನಿರ್ಮಿಸಿದ. ಸಾಲ್ವತ್ತು ಪಟ್ಟಣ
 ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ. ಎರಡು ಪಟ್ಟಣಗಳು ಅವನ ಹೆಸರಿನವು-ವೋರ್ಟ್ ಆರ್ಥರ್,
 ಟೆಕ್ಸಸ್, ಸ್ಪಿಲ್‌ವೆಲ್, ಒಕ್ಲಹಾಮಾ-ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ

ಆರ್ಥರ್ ಸ್ಪಿಲ್‌ವೇಲ್ ಅವನಿಗೆ ಭೂತವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಇಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆತ ೩೦ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ-
ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ೧೯೧೦ ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ
ಮೊದಲ ಯುದ್ಧದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ನುಡಿಯಲಾಗಿತ್ತು.

೧೯೧೪ ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹೆಸರು ;
“ಜರ್ಮನಿ ಹೊರತು ಮಿಕ್ಕ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ” — ಜರ್ಮನಿ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರ ಪತನ ;
ರಷ್ಯದ ರೂಸಾ ರಾಜಮನೆತನದ ಕೊನೆಗಾಣಿಕೆ, ಫಿನ್‌ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು
ಪೋಲೆಂಡಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಯೆಹೂದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ತಿರುಗಿ ಕೈಗೊಡುವಿಕೆ
ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶದವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದ.

೧೯೨೮ ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥರ್ ಸ್ಪಿಲ್‌ವೇಲ್ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದ. ವೈಕುಂಠ ಸಮಾ
ಕಾಥನೆಯಾಗಬೇಕಾದ ದಿನದಿಂದ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಬಾಳಿಗಳಿ “ಜೆನ್ನಿ”
ಆಕಾಶ ಉಪರಿಗೆ ಮನೆಯ ಮೇಲಂತಸ್ತಿನ ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ತೆರೆದು ಹಾರಿ, ತನ್ನ
ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಚಿರಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡಳು. ಅಶರೀರ ದನಿಯನ್ನು ಅಶರೀರ
ರಾಗಿ ಕೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

* * * *

ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬುಕ್ಕಾಗುತ್ತೆ ? ಅಂತೀನಿ. ದಿಟವಾಗಲೂ ನಡೆದಿದ್ದು.
ಅದಕ್ಕೇ ಯಾರಾದರೂ ನಂಬಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ನಗು ಬರುತ್ತೆ !!

— ಬಚ್ಚ

=====

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಚರ್ಚೆಲ್ಲರು ಬೆಂಬಲಿಗರಾಗಿದ್ದಾರಂತೆ
— ಋಷಿ ಪಂಚಮಿ ಅದಮೇಲೆ ಏನೇನೋ ಬದಲಾವಣೆಗಳು !

* * * *

ಅಣಿಯಾಗಿ ಉಡುಗೊರೆಯ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಮೇಲೆ

ಮಣಿಯಾಗಿ ರಿಬ್ಬನ್ನ ಜಡೆಹಾಕಿ ಮುಗಿದೆ

“ತ್ಸು ತ್ಸು” ಎಂದು ಲೊಚಗುಟ್ಟಿದಳು

ಮೊತ್ತ ಚೀಟಿಯವಿಡಲು ಮರೆತ್ತಿದ್ದಳು

— ಅತ್ತೆಯ ಮಗಳು —

—————

—|| ಗೋವಾ ಗಾದೆಗಳು ||—

ಅಂಗೈ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಓಸಧಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಕೆನ್ನೆದೀಗೆ ಕೋಪ ಖಂತಂತೆ !

* * * * *
ಅನದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಸಾಲಝಾರ್ ಹೇಳಿದ್ದೇ !

* * * * *
ಅಪ್ಪ ಹಾಕಿದ ಆಲದ ಮರಾನ ನಂಬಿದೋರು ಬದುಕಿದರು ;
—ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಹಾಕಿದ ಈಜಲಮರ ನಂಬಿದೋರು ಕೆಟ್ಟರು !

* * * * *
ಎಲ್ಲರೂ ಯೂ ಥಾಂಟ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ, ಯೂ ಥಾಂಟ್ ಪೋರ್ಚುಗಲ್ಲಿಗೆ
ಬರೆದ !

* * * * *
ಜೆಂದ ಅಂತ ಗೋವಾ ಗಂಧ ತೇಯ್ತು ; ಸಾಲಝಾರ್ ಹೆಣ ಬಿದ್ದು
ಹೋಯ್ತು !

* * * * *
ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಗೋವಾ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿತು ; ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಅದುವೆ ಸುದ್ಧಿ
ಆಯಿತು !

* * * * *
ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಅಡ್ಲೆ ಸ್ಪೀವನ್‌ಸನ್ ಎಂದರೆ ; ಎಲೆ, ನಾಟೋದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ
ಎಂದನಂತೆ !

* * * * *
ಬೆಳ್ಳಗಿರೋದೆಲ್ಲ ಶರಣು ಅಂತಲ್ಲ, ಅಂಜೇವ್ನಲ್ಲಿ ;
ಹುಳ್ಳಗಿರೋದೆಲ್ಲ ಹಿತವಿಲ್ಲ, ಯೂನೋದಲ್ಲಿ !

* * * * *
ಕೋಣ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ, ಗೋವಾ ಆನೆ ಸಿಕ್ಕೇತೇ ?

* * * * *
ಡಿಯೂ ಹಾಗ, ಡಾಮನ್ ಮುಪ್ಪಾಗ !

— ಲ ಂ ಡ ಣ —

“Single L.—Double.O—Double N.—D”

ಇದು ಯಾವೂರಪ್ಪ? ಎಂದು ನಾವು ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಲಂಡನ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದವರು ಬಲು ಜಾಣಕಣಪ್ಪ ನೀನು ದೊಡ್ಡೋನು ಆದಮೇಲೆ ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು ಬಾಪ್ಪ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕೆನ್ನೆ ಚೆವುಟೆ ನೆಟಿಗೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಹೋಗೋದು ಅಂದರೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹಾಗೇನೇ ಅಂತ ಆಗ ಜನ ತಿಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ವೇದ, ನುಡಿದಿದ್ದೇ ಗೀತೆ ಅಂತ ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾಡಿತ್ತು.

ಕೋಪಣ ಹ್ಯಾಗಣ ಅಂತ ಹೇಳಿದವನನ್ನು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಲಿಗೇ ಹೋಗ್ತೀವಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ “ಲಂಡಣ, ಲಂಡಣ ಡೋಂಚ್ಯೂಣೋ” ಎಂದೆ ಅವನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗಲೇ ಬಾಲ್ಯದ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು, Single L ಇತ್ಯಾ ದಿಯೂ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಹುಡುಗತನದ ಮರೆಯಲಾಗದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೆಲಕುಹಾಕುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ “ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ, ಧೂಮಪಾನ ಬಂದು ಮಾಡಿ” ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ಬಂತು. ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿದೆ. ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೇನಾದರೂ ಕೂತುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಯೋ ಎಂದು ಏಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಏಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಆಗ ತಿಳಿಯಿತು. ಕೋಪಣ ಹ್ಯಾಗಣ ದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವಿಮಾನ ಇಳಿ ದಿತ್ತು. ಪಟ್ಟಿ ಬಿಚ್ಚಿದೆ. ಇಳಿದಾಗ ನಾನೇ ಕೊನೆಯವನಾಗಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಜನ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿದ್ದ ಬಸ್ಸೊಂದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಭರ್ತಿ ಕೂತಿದ್ದರು. ಉಳಿದವರು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದರು. ತುಂಬಿದ ಬಸ್ಸು ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಆಗ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ “ಲಂಡನ್! ಎಂದರೆ ಜನ ಹೇಳೋದೆಲ್ಲ ದಿಟ ಕಣಯ್ಯ! ಮಿಕ್ಕಲ್ಲಾ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ, ಇಳಿದ ಕಡೆಯಿಂದ ೨-೩ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ನಡೆಸಿ, ಬೈರಕ್ ಖಾನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸುಸ್ತಾದಾಗ ಸುಂಕದವರ ಹತ್ತಿರ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸುಖ ದುಃಖ ಹೇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಲಂಡನ್ ನೋಡಯ್ಯಾ! ಇಳಿದ ಕಡೆಗೆ ಬಸ್ ಬರುತ್ತೆ. ನೆಟ್ಟಗೆ ಊರಿಗೆ ಕರೆಕೊಂಡ ಹೋಗುತ್ತೆ ಬಲು ಪಸಂದವ್ವಾ” ಎಂದು

ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಗದಗಿನ ಭ್ರಾತೃವಿಗೆ ಅವ ಹಳಬ ಹೇಳಿದ. “ ಲಂಡನ್ನಿನ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಮಿಷಕ್ಕೊಂದು ವಿಮಾನ ಇಳಿಯುತ್ತೆ, ಹಾರುತ್ತೆ-ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಮಾನ ಇಳಿಸ್ತಾರಲ್ಲ! ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುಕ್ಕೆ ಬಸ್ ನಡೆಸ್ತಾರೆ. ನಡೆಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ವಿಮಾನಗಳು ಇಳಿಯೋದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದು ಅಷ್ಟೇ ಕಣ್ಣಿ” “ ಸುಂಕದ ಸೂತಕ ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಯಥಾವ್ಯಕ್ತಾರ” ಎಂದ.

ಅವನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತು. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾವು ಹೋಗಿದ್ದು ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟಿಯ ಬೈರಕ್ ಖಾನೆಗೆ, ಆದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನು ಅಂತೀರಿ? ಮಿಕ್ಕ ವಿದೇಶಿ ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟಿಲಿ ಯಾವು ಯಾವುದೋ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಲಿ ಸೂತ ಕದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅರ್ಥವಾಗದೆ ನಾವು ಕಿರುನಗೆ ಮೂಡಿಸಿದಾಗ ಕೈ ಕೊಡವಿಕೊಂಡು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅಂತ ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ದಬ್ಬುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ, ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಅತ್ತೆಮನೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೂತಕದ ಮಂತ್ರಾನ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಅವರು ಸ್ವಾಹಾ ಅಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಕಿಗೆ ನಮ್ಮ ಲಿದ್ದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಯ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕುಚೇಲನ ತರಹ ಉದಾರ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣದ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರ ಹಾಗಿದ್ದ ನಮಗೆ ಏನೂ ಕಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಂಕದವರು ಸ್ವಾಹಾ ಅಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ಷತೆಕಾಳನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಒಗೆದವು. ಆ ಮಂತ್ರ ಕೇಳೋದೇ ಕಷ್ಟ ವಾಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟೆ. ಸೂತಕ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಊರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಗ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕಾಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದುವು ಎಂಬ ಭ್ರಮೆ ಮೂಡಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಿಂತಿದ್ದರಿಂದ ದೇಹದ ಭಾರವೆಲ್ಲ ಇಳಿದು ಇಳಿದು ಕಾಲುಗಳಲ್ಲೇ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆ ದೇಶದ ನ್ಯೂಟನ್ನೇ ಅಲ್ಲವೇ Gravitation ವಿಷಯ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದು. ಇನ್ನೇನುತಾನೆ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯ! ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಳಗಿಳಿಯಲೇಬೇಕು ಕಾಲಬಂದಾಗ.

ಕಾಲುಗಳನ್ನೇ ಕೆರೆಯುತ್ತಾ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಟಕೆಯ ಪಕ್ಕವೇ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಎಡಗಡೆಗೆ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೋದರಿಯೊಬ್ಬಳು-ಕಸುಬು-ಸೋದರಿ-ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಳು. ಪುಣುಗಿನ ಬೆಕ್ಕನ್ನೇ ತಿಂದು ಬಿಟ್ಟು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆವರ ಹನಿ ಹನಿಯಲ್ಲೂ ಪುನುಗನ್ನೇ ಸೂಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಕಡೆ ಮೂಗನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಈ ಕೊರೆಯುವ ಶಕ್ತಿಯ ಚೂರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಸುಗಂಧ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಆ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿದ್ದೆ. ಕೆಟ್ಟ ಕನಸು ನೆಟ್ಟಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕುಂತ ಹಾಗಿತ್ತು. ಎಡಕ್ಕೆ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿದೆ. ಆ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಡಾಡೆ ಹಾಕಿದೆ

ಎಡಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಂಡುದು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಉದ್ದದ ಕಾರ್ಖಾನೆ
 ಒಂದು. ಬಾಳಾಜಿಯ ಸೇವೆಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ್ದ ಕಾರ್ಖಾನೆ
 ಅದು. ಗಿಲೆಟ್ ಕಂಪೆನಿ. ಹರಸಿಕೊಂಡು ವರಪಡೆದು ಬಾಳೋ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು,
 ನಮ್ಮ ಮುಖದ ಚೆಂದವನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆ ಎಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎತ್ತಿದ್ದ
 ಹಾಗೇ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಚೌರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲವೇ? ದಿನಾಗಲೂ ಮಾಡುವ ಈ
 ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಸಮಿತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅದು. ಅಷ್ಟು ಉದ್ದಾನೆ ಮುಖ
 ಇದ್ದ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ, ಲೋಕಾನೇಚೌರ ಮಾಡೋ ಅಷ್ಟು ತಯ್ಯಾರಿ ಆಗಿರ
 ಬಹುದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ.

ಆಮೇಲೆ ಕಂಡಿದ್ದು. ಒಂದು ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ. ಅಡ್ಡಡ್ಡಾಗಿ ಆ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ
 ಕಲ್ಲು ಚಪಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಸಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಸಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ
 ತಿರುಗಿ ದಿವಾನಖಾನೆ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಲಂಡನ್ನಿನ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯ ಕಂಡಹಾಗೇ
 ಆಗುತ್ತೆ. ಒಂದು ಧಡೂತಿ ಹುಡುಗಿ ಪುಟಾಣಿ ಬೈಸಿಕಲ್ಲನ್ನು ಹತ್ತಿ ಆ ಅಡ್ಡ
 ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಸಮೆದಿದ್ದ ಚಪಡಿಗಳ ಮೇಲೆ
 ಬೈಸಿಕಲ್ ಹೋದಾಗ, ಬೈಸಿಕಲ್ಲು ಕುಡಿದವರ ಹಾಗೆ ವಾಲಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ
 ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ ಧಡೂತಿ ಹುಡುಗಿ ಬೈಸಿಕಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಾಳ ಹಾಕುತ್ತ
 ಅತ್ತಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ಇತ್ತಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರೂ ಕುತಿತಲ್ಲೇ ಚಿಮ್ಮುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತ
 ದ್ದಳು. ಬಿದ್ದೇಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳಮೇಲೆ ಬೈಸಿಕಲ್ ಇನ್ನೇನು ಬಿದ್ದೇಬಿಡುತ್ತೆ!!

ಆ ವೇಳೆಗೆ ಬಸ್ಸು ತಿರುಗಿ ಹೊರಳಿತು. ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ದೀಪ ಬಂದಿದ್ದ
 ರಿಂದ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅಡ್ಡರಸ್ತೆಯ ಧಡೂತಿ ಹುಡುಗಿ ಬಿದ್ದೇಬಿಟ್ಟಳೋ ಏನೋ
 ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಛೇ: ಅಂತ ಶಬ್ದ ಆಯ್ತು, ಬಸ್ಸು ತಿರುಗಿ ಹೊರಟಾಗ. ಏನು ಅವಸರ
 ಅಂತ ಅಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ನಿಂತರೆ ನಿಂತೇಬಿಡುತ್ತೆ; ಕೆಂಪು ದೀಪ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತೆ. ಹೊರಟರೆ
 ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜ ಓಡಿದಹಾಗೆ, ಮೈ ಝಾಡಿಸಿ ಓಡೇಬಿಡುತ್ತೆ. ಈ ಗಲಾಟೆ
 ಯಲ್ಲಿ ರೋಕು ಹೊಡೆದು ಮುಂದಿದ್ದ ಸೀಟಿಗೆ ನಾನು ಗುಮ್ಮಿದೆ. ಚೇತರಿಸಿ
 ಕೊಳ್ಳಲು ಪಕ್ಕದಿಂದ ಕೊರೆದು ಬಂದ ಸುಗಂಧ ಬಲು ಸಹಾಯವಾಯ್ತು. ಬೇಗ
 ಕೆಟಕಿಯಾಚೆ ತಲೆಹಾಕಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಬೇಸರವನ್ನು ಕಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ
 ಯಾರೂ ಇತ್ತಿಲ್ಲ.

ಬಂದಿಳಿದೆವು ನಮಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಹೋಟಲಿಗೆ. ಆಗ ರಾತ್ರಿ ೧೨
 ಗಂಟೆಆಗಿತ್ತು. ಟೆಲಿಫೋನ್ ಬಳಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಕಾಯು
 ತಿದ್ದ ಒಂದು ಗಂಡು; ಇವೆರಡೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜೀವಂತ ವಸ್ತುಗಳು. ಎಲ ಎಲಾ

ಲಂಡನ್ನು ಹೆಸರಾಂತ ಪ್ರವೇಶ. ಏಕೀಶ್ವರಿಯ ಕಾಯುತ್ಪಾ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಅತ್ತೆ, ಒಂದು ಗಂಡು ಇತ್ತೆ ಇವೆ. ಅಶರೀರ ನುಡಿಗಿ ಕಾಯುತ್ಪ ಹೆಣ್ಣು ಕುಳಿತಿದೆ. ಸಶರೀರ ಅಭ್ಯಾಗತರಿಗೆ ಕಾಯುತ್ಪ ಗಂಡು ನಿಂತಿದೆ. ಎಲ ಎಲಾ ಲಂಡನ್ನು ಈ ಅನಾದಿಯಾದ ಬಾಳ ಸೋಜಿಗವನ್ನೇ ತೋರಬೇಕೆ? ನಾವು ಕಾಲಿಟ್ಟ ಮೊದಲ ಶಾಸ್ತ್ರೀನೇ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನಿಮ್ಮದು ನೂರಾ ಎಂಟು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಗಂಡು ಚೆಂಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಬೀಗದ ಕೈಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ಮೊದಲನೇ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೊಠಡಿ ಎಂದ. ಸಾಮಾನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ. ನೂರಾ ಎಂಟರ ನಂಬರ ಹೊತ್ತಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ, ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದೆ.

ದಿವಸಾದ ಹಾಸಿಗೆ. ಜಿರಕಿಗಳೊಂದೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬೇಗ ಬೇಗ ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹಾಸಿಗೆಮೇಲೆ ಕುಳಿತೆ. ಸೊಕ್ಕೆಪರದೆ ಇತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಆದರೂನೂ ಒಂದು ಸೊಕ್ಕೆಯಾದರೂ ಒಂದು ಗುಯ್ ಅನ್ನಬೇಕಲ್ಲ! ಸೊಕ್ಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಹರತಾಳ ಮಾಡಿವೆಯೋ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಎದ್ದೆ. ಹಾಸಿಗೆಮೇಲೆ ಹೊದಿಸಿದ ಕಂಬಳಿನ ತೆಗೆದೆ. ಕುಳಿತೆ. ಮಲಗಿದೆ ಹೊದಿಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡೆ

ಏನೋ ಸಂಶಯ ಮೂಡಿತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ. ಕೈಕಾಲು ಸೋತಿದ್ದರೂ “ಎಚ್ಚರಿಕೆ” ಎಂದು ಕೃಷ್ಣದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದ ಹಂಚುಕ್ಕೆ ಮಂಚಿ ಕೂಗುಲ್ಲವೇ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಹೊದಿಗೆ ತೆಗೆದೆ. ಎದ್ದೆ. ಮಂಚದ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದೆ ಯಾರೂ ಇತ್ತಿಲ್ಲ. ತಿರುಗಿ ಹಾಸಿಗೆಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಹೊದಿಗೆ ಎಳೆದೆ. ಅದರ ಜತೆಗೆ ತಲೆಯ ದಿಂಬಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ದಾರವನ್ನೂ ಎಳೆದೆ. ದೀಪ ಆರಿತು.

ಕಿಟಕಿಯಾಚೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಮಿಣುಕುತ್ತಿದ್ದವು.

ಕೃಷ್ಣಮೆನನ್ನರು ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಶುದ್ಧ ಕುಹಕ !

ಬ್ಯಾಡರ ಮಾಚ

ಜೋಡಿಧಾಳಿನ ಹತ್ತಿರ ಸಣ್ಣ ಗುಡ್ಡ ಇದೆ ನೋಡಿ. ಅದರ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲೇ ೩೦-೪೦ ಗುಡಿಸಿಲುಗಳ ಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಕಂಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ! ಹಳ್ಳಿ ಅಂಚಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕೊಳ ಇದೆ. ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿರೋ ಹುಲಿ, ಚಿರತೆಗಳು ಈ ಕೊಳಕ್ಕೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬರುತ್ತೆ ಅಂತ ಸುದ್ದಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿ ಹೆಂಗಸರು ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಹೋಗೋವಾಗ ೧೫-೨೦ ಜನ ಕೂಡಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬ್ಯಾಡರ ಮಾಚ ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಲು ತುಂಟ ಹುಡುಗ. ಹದಿನಾರರ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಇಪ್ಪತ್ತರ ಮೈಕಟ್ಟು ಮೂವತ್ತರ ಧೈರ್ಯ. ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ನಿಂದ ಆಪ್ತನ ಜತೆಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಬ್ಯಾಡರ ರಂಗ ಅಂದರೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿ ರಕ್ಷಕ. ಅವನ ಮಗ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಮಾಚನ ಜರ್ಬು ಕೇಳಬೇಕೇ! ದೇವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಗೂಳಿಹಾಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದ.

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಿ ಕಾಡು ಮೃಗಗಳ ಕೂಗನ್ನು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಕಲಿತ. ಜೇನುಗೂಡು ಕೆಡವೋದು. ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು ಕೇಳೋದು. ಮೊಲ ಹಿಡಿಯೋದು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬಲು ಪಸಂದಾಗಿ ಮಾಡೋದನ್ನ ಕಲಿತಿದ್ದ.

ಸಂಜೆ ಮುಂದೆ ಬೇಜಾರಾಯ್ತು ಅಂದರೆ ಕೊಳದ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ಕೊಳದ ಆಚೆ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಟ್ಟಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡು, ಹುಲಿ ಘರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕೂಗೋದು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳದ ಹತ್ತಿರ ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಗ ಸರೆಲ್ಲ ಗಾಭರಿಯಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಕಡೆ ಓಡೋದು. ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಅವರು ಓಡೋದನ್ನ ಕಣ್ತುಂಬ ನೋಡಿ ಇವ ಕೇಕೆ ಹಾಕೆ ನಗೋದು. ಹೀಗೆ ಮೋಜು ಮಾಡ್ತಿದ್ದ.

ಬ್ಯಾಡರ ರಂಗ ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ್ದ “ಮಗಾ! ಹಂಗೆಲ್ಲಾ ಕೊಳದ ತಾವ ಹೋಗಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನ ಹೆದರಿಸಬೇಡ ಎಂದಾದರೂ ಗೋಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ. ಮೂರು ಸಾಲುಮಾರದಿಂದ ಗುಡ್ಡದ ಮ್ಯಾಗೆ ಹುಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಕಂಡಿದಿನಿ. ಜೋಡಿಧಾಳದ ಹುಲಿ ಯಾವುದೋ ಈ ಗುಡ್ಡದ ತಾವಕ್ಕೆ ಬಂದ್ವಿಗೆ ಏಕೆ ಹೆಜ್ಜೆ ನೋಡಿದರೆ ಭಾರಿ ಹುಲಿ ಅಂತ ಕಾಣ್ತೈರೆ” ಎಂದು. ಮಾಚನ ಆಟಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ನಾದ ತಡೆನಾಡುತ್ತೈರೆ?

ಶುಕ್ರವಾರ ಪೂರ್ಣಿಮೆ. ಸಂಜೆ ಪೂಜೆ ಹಾಕ್ತಾ ಇದ್ದು ಹಳ್ಳಿಯೋರೆಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿ
ಚೌಡಿ ಗುಡೀಲಿ. ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬರೋ ವಾಡಿಕೆ

ಬ್ಯಾಡರ ಮಾಚ ಕಟ್ಟಿಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಹುಲಿ ತರಹ ಗರ್ಜಿಸಿದ. ಬೆದರಿದ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟಿವೊ ಎಂದು ಹಳ್ಳಿ ಕಡೆಗೆ ಬೇಗ ಬೇಗ ಓಡುಕ್ಕೆ ಶುರು
ಮಾಡಿದರು. ಸಿದ್ಧಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇರೇ ನಾನೂ ಬಂದೆ, ಕಾಲ್ಪಳೆ ತೊಡರುತ್ತೆ-ಹಟ್ಟೀಲಿ ಸರಿ
ಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರಾಯಿತು ಬೇಗ ಬಾರೆ-ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಬ್ಯಾಡರ ಮಾಚನಿಗೆ ಖುಷಿ. ಕಣ್ಣುರೆವೆ ಹಾರಸೆ ನಗ್ತಾ ಇದ್ದ. ಕಣ್ಣು
ತುಂಬಾ ನೀರು ಕೂಡಿತು ಒರೆಸಿಕೊಂಡ. ಹಿಂದೇನೋ ಶಬ್ದ ಆಯಿತು.

ತಿರುಗೆ ನೋಡ್ತಾನೆ ಮಾತೆ ಮೇಲೆ ನಾಲಿಗೆ ಆಡಿಸ್ತಾ ಭಾರಿ ಹುಲಿ ಹತ್ತುಗಜ
ದೂರದಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದೆ.

ಬ್ಯಾಡರ ಮಾಚ ಹಾಕಿದ ಗರ್ಜನೆ, ಮುಂಗಾರಿನ ಮುಂಚೆ ಹೆಣ್ಣು ಹುಲಿ
ಹಾಡೋ ಹಾಡಿನ ಹಾಗಿತ್ತು.

ಬ್ಯಾಡರ ಮಾಚ ಜಾಣ. ಬೇಗ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಈಜುತ್ತ ಹಳ್ಳಿ ಕಡೆಗೆ
ಹೋದ.

ಇನ್ನುಮ್ಯಾಗೆ ಹಿಂಗ್ಮಾಡುಲ್ಲ ಅಂತ ಹಳ್ಳಿ ಚೌಡಿ ಗುಡೀಲಿ ಕೆನ್ನೆ ಕೆನ್ನೆಗೆ
ತಪ್ಪು ಹೊಡಕೊಂಡ.

* ಹೀಗ್ಗೇಳ್ತೀನಿ ಅಂತ ಏನು ತಿಳ್ಕೊಬೇಡಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೂ
ಸನ್ನೆ ಕೂಗ್ಗಿಡಿ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಟಿಕೆಟ್ ಸಿಗೋದು ಅನುಮಾನ ಅಗ್ಗಿಟ್ಟಿದೆ."

ಸೆಕ್ರಿಟ್ರಿ ಬರಲಿ !

—: ೦ :—

ದೇಶದ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ಗೋವಾ, ಪೋರ್ಚುಗಲ್, ಚೀನಾ, ಕಟಾಂಗ, ಇಲೆಕ್ಟನ್ ಟೆಸ್ಟ್, ಮ್ಯಾಚು ಎಂದು ಹರಟುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮೂರಿನ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಒಂದು ಗುಂಪು ತಮ್ಮ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎತ್ತ ಹೋದನೆಂದು ಊಹಾಪೋಹಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಿಂದಿರುಗುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅದು ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಮರುದಿನ. ಕ್ರೀಡಾಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯ ನೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿದವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಹುಮಾನದ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚುವಷ್ಟರೊಳಗೆ ವಿಪರೀತ ಮಳೆ ಸುರಿಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿ ಕಳೆದುಹಾಕಿಕೊಂಡುದಕ್ಕೂ ಈ ಮಳೆ ಸುರಿದಿದ್ದಕ್ಕೂ ಸರಿ ಹೋಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪತ್ನಿಯರಂತೂ ಕೊನೇ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡದೇನೆ ತಮ್ಮ ಕಾರಿನೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಜನಗಳೆಲ್ಲ ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಳಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರಿಟ್ರಿ ನೆನೆದು ತೊಪ್ಪೆಯಾಗಿದ್ದ.

ಆದರೆ ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ಸೆಕ್ರಿಟ್ರಿಯ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ.

ಉತ್ತರಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಲಂಬಿತ ನಾದವನ್ನು ಆತಿ ಉದ್ದವಾಗಿ ಎಳೆದು ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನಗಳಿಸಿದ್ದ ವಿಶೋಬರಾಯನಂತೂ ಬಹುಮಾನದ ಕಟ್ಟನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಡಿದು ಹೊರಟಿದ್ದ. ತ್ಯಾಗಯ್ಯನವರ ಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿದ ನಾಗಮನೆಯ ಸತಿರಾಯನ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೆಕ್ರಿಟ್ರಿ ಎಲ್ಲಿ ಎಂಬುದೇ ಮಂತ್ರ. ಭರತ ನಾಟ್ಯದ ಭಾರತಿ ಕೂಡ ತನ್ನ ಭಾರ ಹೊತ್ತು ಬೆವರಿಳಿಸುತ್ತ ಸೆಕ್ರಿಟ್ರಿಯ ಮನೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದ್ದಳು.

ಆದರೆ ಸೆಕ್ರಿಟ್ರಿ ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳು ಈ ಊರಿನ ಕಡೆ ಮುಖ ಹಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣೆಯಾಗುವಾಗ ಬಹುಮಾನದ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನೆಯ ಕೈಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಟ್ಟ ಪಾಟಿ ನಾನೇ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಕಾಗದ

ಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಿ ರಂಗು ರಂಗಿನ ಟೀಪುಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ಫಡೂಕಿ ಕಟ್ಟುಗಳು ನಯನ ಮನೋಹರ ಅಷ್ಟೆ ..ನೋಡುಕ್ಕೆ ಬಲು ಚಂದ. ಆದರೆ ತೂಕ ಅಷ್ಟೇನಿರಲಿಲ್ಲ

ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ನಾಜೂಕಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಕಲೆ ಹಾಕಿದೆಯಯ್ಯ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ ಸೆಕ್ರೆಟ್ರಿಯನ್ನು.

ಅತೆ “ ನಾಜೂಕೇನೋ ಸರಿ. ಚಂದಾ ಬಂದ ಹಣವೆಲ್ಲ ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾದರೆ ಬಹುಮಾನದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ನಾಜೂಕಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ” ಎಂದ ಗುಂಭವಾಗಿ. ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗಿನ ರೈಲಿಗೇ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ಸಹ ಕೊಟ್ಟ ನಮ್ಮ ಚೂಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟ್ರಿ.

ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ವಿಠಲರಾಯ ತನ್ನ ಬಹುಮಾನದ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬ್ರಷ್‌ಗೆ ಸೋಪು ತಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಖಾಲಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಕ್ಕೋ ಎನ್ನು ತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದರೊಳಗೆ ನಾಯಿ ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಟ್ಟು ಸೆಕ್ರೆಟ್ರಿ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹಲ್ಲು ಕಚ್ಚಿದ.

ನಾಗಮಣಿಯ ಗಂಡ ಅವಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಬಂದ ಒಂದು ಡಜನ್ ತುರುಬಿಗೆ ಚುಚ್ಚುವ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹತ್ತು ತೊಲೆಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಜಡೆಯಿರುವ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಚುಚ್ಚುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

ಭರತನಾಟ್ಯದ ಭಾರತಿ ಮಾತ್ರ ಬಲು ಜಾಣೆ. ತನಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಆರಾಣೆ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ತಾನೆಂಥ ಶೂರ್ಪನವಿ ಎಂದು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ರದ್ದಿ ಕಾಗದದವನಿಗೆ ಮಾರಿದಳು. ಖಾಲಿ ರಟ್ಟಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಮೈಸೂರಿಂದ ಅವರವ್ವ ತಂದಿದ್ದ ಗಂಧದ ನಟರಾಜನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನಿಟ್ಟು ಇದೇ ತನ್ನ ನಾಟ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಹುಮಾನವೆಂದು ಗೆಳತಿಯರಿಗೆಲ್ಲ ತೋರಿಸಿ ಮೆರೆದಳು.

ಇನ್ನು ಕ್ರೀಡಾಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಿತರಾದವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ದ್ದುದು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತು ಎಂದರೆ ಗಾಳಿ. ಅವರೆಲ್ಲ ಸೆಕ್ರೆಟ್ರಿ ಬರಲಿ ಎಂದು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟ್ರಿ ಬರಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನವರೆಲ್ಲರ ಹಾರೈಕೆ.

—ರಾಮಿ.

ಹುಚ್ಚು ಬಿಟ್ಟಿತು !

ಆದೊಂದು ಹುಚ್ಚು ನನಗೆ-ಎಷ್ಟೋ ದಿನದಿಂದ ಹಿಡಿದದ್ದು ! ಒಂದು ನಾಟಕ ಬರೆಯಬೇಕು, ಬರೆದದ್ದನ್ನ ನಾನೇ ಅಡಿಸಬೇಕು, 'ಬರೆದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದವರು ಶ್ರೀಮತಿ ಸರಸಮ್ಮ' ಎಂದು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಹಿಗ್ಗಬೇಕು !

ಕೊನೆಗೆ ಕನಸು ನನಸಾಗುವ ಕಾಲ ಬಂತು. ಹಲವಾರು ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಹರಿದೆಸೆದ ಮೇಲೆ ಹೊಳೆದೇಬಿಟ್ಟಿತು plot ಉ. ಸರ ಸರನೆ ಸಾಗಿದ ಲೇಖಣಿ, ನಾಟಕದ ತೆರೆ ಎಳೆದೇ ಕೈಬಿಟ್ಟದ್ದು !

ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ, ನಾಯಕಿ, ಪ್ರೇಮಿ, ಖಳ, ನಾಯಕಿಯ ತಂದೆ ತಾಯಿ, ವರನ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ, ಆಳು, ಅಡಿಗೆಯವ, ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನೂ ಅಣಿಯಾಗಿ ತುಂಬಿದೆ. ನಾಯಕಿ ತಾರೆ, ಮುರಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಮಲತಾಯಿ, ತಂದೆಯರನ್ನು ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವಾಗ, ಲಗ್ನದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ವರನೇ ಪರಾರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗವಳು, ಮಲತಾಯಿ ಮೊದಲಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಬಯಸಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆಕೆಯ ತಮ್ಮ ಖಳನಾಯಕ ಮಖೇಶನನ್ನೇ ಮದುವೆ ಆಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಳುತ್ತಲೇ ಅತ್ತೇಮನೆಗೆ ಹೋದರೂ, ಆಮೇಲೆ ಅನುವಾಗೇ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದು ದಿನ, ಅವಳು ತೌರುಮನೆಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದ ತೂತಿನ ತಪ್ಪಲೆಯ ತಳದಲ್ಲಿ ಮುರಾರಿಯ ಪ್ರೇಮಪತ್ರ ಅತ್ತೆಯ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅನುಮಾನ, ಅಪವಾದ, ವಾಗ್ಯುಧ್ಧ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಮನಸ್ತಾಪ ! ಹಣಾಹಣೆ, ಹಸ್ತಾಹಸ್ತಿ ನಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಪರಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಮುರಾರಿ, ಮೀಟರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್‌ರಾಗಿ, ಇವರ ಮನೆಗೆ ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗೀ (!) ಮೀಟರ್ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಾರಣ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದು, ಪತ್ರ ಮದುವೆಗೆ ಮುನ್ನ ಬರೆದದ್ದೆಂದೂ, ಈಗ ತನಗೂ ತಾರೆಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಸಂಶಯ ಹರಿದು, ಹರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ-ಇದು ನಾಟಕದ ಸಾರಾಂಶ.

ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೆಸರೇನಿಡುವುದು? ತಾರು ತೌರುಮನೆ?' ಕೈಲಾಸಂ ಕಾಪಿ ಆಯಿತು ! 'ಪತ್ರ ಪ್ರಸಂಗ?'-ಕೈವಾರರೇನಂದುಕೊಂಡಾರು ! 'ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶ?'-

ವರ್ಷವಿಡೀ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ, ಟಾಗೂರರ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿತೇ!....ಅದೊಂದೂ ಬೇಡ, ಈಗಿನ ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳ ಹೆಸರಿನಂತೆ, 'ತಾರು ತಾರುಮನೆಯಿಂದ ತಂದ ತೂತಿನ ತಪ್ಪಲೆ' ಎನ್ನುವ ಉದ್ದನ್ನ ಹೆಸರೇ ಚೆನ್ನ ಎನ್ನಿಸಿತು; ಹಾಗೇ ಣಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದೆ!

ಅದೃಷ್ಟ! ನಾಟಕ ಆಡಿಸುವ ಅವಕಾಶವೂ ಸಿಕ್ಕಿತು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿನಿ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದೆ. ಇನ್ನು ಪಾತ್ರಗಳ ಹಂಚಿಕೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ, ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನುರೂಪರಾದ ವರಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ ಅವರವರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳರೆಂದು ನಾಟಕದ ನಾಲಕ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟೆ.

ಮೂರನೇ ದಿನ, ನನ್ನ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೊದಲ ದಿನ-ಮಹತ್ವದ ದಿನ! ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೋದೆ!....ಒಳಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟೊಡನೆಯೇ ಏನೋ ಬಿಸಿ ವಾತಾವರಣದ ಕಂಪು ಬಂತು. ಮುರಾರಿ ಪಾತ್ರದ ಮಾಲತಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು, "ರೀ! ನಮ್ಮ ನೇಲಿ ಬೈದರು ಕಣ್ರೀ-ಗಂಡ್ವಿನ ವೇಷ ಹಾಕ್ತೀಯಾ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಇಲ್ಲೆ, ಅಂತ! ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಬರಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ!" ಎಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ನೂಕಿದಳು ಖಳನಾಯಕ ಮುಖೇಶನ ಪಾತ್ರದ ಸಖ್ಪು ಸಂಗಡ ಬಂದಿದ್ದ ಅವಳನ್ನು ಗುರುಗುಟ್ಟುತ್ತ ಗುಡುಗಿದರು, "ಏನ್ರೀ! ಇಂಥಾ ಪಾರ್ಟಿನ್ರೀ ಕೊಡೋದು ನಮ್ಮ ಸಖ್ಪಿಗೆ? 'ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದ ಎದ್ದು ಮದ್ದು, ಇಸ್ಪೀಟು ಪ್ರಿಯ, ಸಂದೀ ಗೊಂದೀ ವಾಸಿ-ಅವನ್ನ ಮದುವೆ ಆಗು ಅಂತೀಯಲ್ಲವ್ವ' ? ಅಂತಾಳಲ್ಲ ತಾರಾ-ಅಂಥಾ ಹೊಲಸು ಪಾರ್ಟೀ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗೀಗೆ ಮೀಸಲು?"

ಆತ್ತಿ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಡವಾಗಿ ಮರಿಯಾನೆ ಅರವಿಂದನ್ನ ಆರಿಸಿದ್ದೆ. ಅಲಮೇಲು ಮಂಗಮ್ಮ-ಮಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ತಾಯಿ!-ಘೋರ್ಕನಂತೆ ಬೆಂಗಾವಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿರುವುದನ್ನ ನೋಡಿಯೇ ಕಾಲು ನಡುಗಿತು! ಆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಬಹು ಕೀರಲು ಕಂಠದಲ್ಲಿ "ನಮ್ಮ ಅರವಿಂದಾಕ್ಕೆ ಇರೋಯಿನ್ ಪಾರ್ಟು ಕೊಡಕ್ಕಾಕಲ್ಲವಾ ಸರಸಮ್ಮ?...ನಮ್ಮೆ ಜಮಾನ್ರು ಕಂತ್ರಾಕ್ಕು ಆನ್ನೋತು ಮರತ್ಪಿಟ್ಟಾ?" ಎನ್ನುತ್ತ ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಸಿದರು! (ಮೂರು ತಲೆ ಮಾರಿನಿಂದ ಅವರ ವಂಶದವರು ಮೈಸೂರಿನ ಅನ್ನ ಉಂಡಿದ್ದರೂ, ತಮಿಳು ಬೆರಕೆ ಕನ್ನಡವೇ ಪಾಪ ಆಕೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದುದು!)

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿನಿ ಕಣ್ಣನ್ನೆ ಮಾಡಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಕರೆದರು. "ನಿಮಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯೋದಿಲ್ಲ ಕಣ್ರೀ! ಅರವಿಂದನ್ನ ನಾಯಕಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಆಡಿ

ಟೋರಿಯಂ ತಾರಸಿ ಕಾಣೋದು ಹೇಗ್ಗಿ!" ಎಂದು ಬೆದರಿಸಿದರು. ಅರವಿಂದನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಅಸ್ತ, ರಿಯಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾರಸಿ ತಯಾರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದನಂತೆ!

ಪಾತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ತು ಬದಲು ಮಾಡಿದರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ. ಅರವಿಂದ ನಾಯಕಿ, ಸಖ್ವಿ ಮುರಾರಿ; ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಪಾತ್ರಿ, ಲೋಟಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದ ನರಸಮ್ಮ ಮಗಳು ನೀರಜ ಅತ್ತೆ. (ಇವಳು ನನಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ನೀರು ಕುಡಿಸಿದಳು. ಅವಳ ನಾಯಿ ಕೆಮ್ಮಿನ ಮಗುವನ್ನು ನಾನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ನಿತ್ಯ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ!) ಹಳೇ ಬೀರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಬಿಕ್ಕಲು ಭಾಗು ಬೀಗ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಸವಾಗಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಲೈಬ್ರರಿಗೆ 'ಉದಾರ ದಾನ' ಮಾಡಿದ ಸುಂದರಮ್ಮ, ಬೀಗಿತ್ತಿ. (ಆಕೆಗೆ ಅದ್ಯಾವ ಮಹಾ ವೈದ್ಯ ಟಾನ್ಸಲ್ಸ್ ತೆಗೆದನೋ-ಅಂದಿನಿಂದ ಮೂರು ರಾಗದ ಗೊಗ್ಗರು ಹೊರಡುತ್ತಿತ್ತು ಗಂಟಲಿಂದ!). ಹೊಲಿಯದೇ ಇದ್ದ ಹೊಲಿಗೆ ಮಿಷನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸುಲೋಚನ, ತಾರೆಯ ತಾಯಿ. "ಸಖ್ವಿನ ಮುರಾರಿ ಮಾಡಿದೀರಲ್ಲ, ಅವಳುವುದು ನಾಲಕ್ಕು ಮುಕ್ಕಾಲಡಿ, ಅರವಿಂದ ಆರಡಿಗೆ ಎರಡಂಗುಲ ಕಮ್ಮಿ-ಈ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜೋಡಿ ಚೆನ್ನೇ?" ಎಂದೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ. "ಅದಕ್ಕೇನಿ? ಈಗ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನನು ಇಲ್ವೇ-ಬೆಂಡೇಕಾಯಿ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಇದ್ದಾಗ!" ಎಂದು ನನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಎತ್ತಿದರು ಸಖ್ವಿವಿನ ಅಮ್ಮ!

ಇನ್ನು ನಾಟಕದ ಅಭ್ಯಾಸ. ಒಂಭತ್ತು ಜನರೂ ಕೂಡಿ ಆಡಿದ ದಿನವೇ ಇಲ್ಲ. 'ಯಜಮಾನರು ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ' 'ಮಗು ಮೂರು ಸಾರಿ ಸೀತಿಸು', 'ನಾಯೀನ ವಾಕೆಂಗ್ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆ' -ಇಂಥಾ ನೆಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಇಬ್ಬರು ಮೂರು ಮಂದಿ ಗೈರು ಹಾಜರ್!

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸುಂದರಮ್ಮ, "ಅಲ್ಲಿ! ನಾನು ಕೆನ್ನೆಗೆ ಅರಿಸಿನ ಪಟ್ಟಿ ಬಳಿದು, ಹಣೆಗೆ ಅಡ್ಡ ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚಿ, ತಾಳೆ ಹೂವಿನ ತುರುಬು ಕಟ್ಟಿ, ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೊಳದ ಸೀರೆ ಸುತ್ತಿ ಸ್ವೇಜಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಆರೇ ಮಾತೇನಿ ಆಡುವುದು? ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾತು ಸೇರಿಸಿ....ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ....!" ಎಂದು ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಹೆದರಿಸಿದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಆರು ಸಾಲು ಆತ್ಮಗತ, ಹನ್ನೆರಡು ಸಾಲು ಪ್ರಕಾಶ, ಅಸಂಬಂಧ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು! ಆಳಿನ ಪಾತ್ರದ ಹುಡುಗಿ (ಅಂದ ಹಾಗೇ ಈ ಪಾತ್ರ ನಾಟಕ ಆಡಿಸುವವರಿಗೆ ಬಲು ತಾಪತ್ರಯ. 'ಆಳಾಗು'ವೆಯಾ ಎಂದು ಕೇಳುವುದೇ ಮಹಾಪರಾಧ!)-ಸಮಾಜದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಹು ಸಾಧುವಾದ ಸೀತು, ಅವಳೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಹಿಡಿದಳು.

'ನಾನು ಗಂಡಾಳಾಗೊಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣುಳು ಮಾಡಿಬಿಡ್ತಿ' ಅಂತ ಮೂಗೆಳೆದಳು. ಖಳನ ಕಾಲಿಗೆ ಬೂಟ್ಟು ತೊಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಗಂಡಾಳನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಮಾಡಿ, ಕೈಗೆ ಅಕ್ಕಿ

ಮೊರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಯ್ತು ! ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ, ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮುನಿಸಿಕೊಂಡು, ಅರವಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕೂತುಬಿಟ್ಟಳು. ಮೂರುಜನ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹೋಗಿ, ಅವಳನ್ನೂ ಅವರಮ್ಮನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನರೂ ಮುಂದೆ ತುರುಕಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಹೇರಿ ತರಬೇಕಾಯಿತು !

ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಹಿಂದಣ ಸಂಜೆ ಅಲಮೇಲು ಮಂಗಳಮ್ಮ ಬಂದು “ಅರವಿಂದಾ ಅವರಪ್ಪ ನೊಟ್ಟಕೆ ಕ್ಲಪ್‌ಗೆ ಡಿನ್ನರ್‌ಕೆ ಓಗಿದ್ದು, ಕೂಳ್‌ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಕುಡಿದ್ದು ಪೂರಾ ಶೀತ ಕಂಟಲು ಕೂತುಹೋಗಿತೆ” ಎಂದು ಕಿರಲಿದರು ! “ಡಾಕ್ಟರು ರೆಸ್ಪಾನಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆನ್ ಹೇಳ್ತಾರೆ” ಎಂದಬಿಟ್ಟರು !

ಒಂದು ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ‘ತಣಿಸ’ ಬೇಕಾದ ಆ ದೀರ್ಘ ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ? ಬರೆದು, ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದ ನನಗೆ ಅರ್ಥಂಬರ್ಥ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಗೆಟ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಉರುಹಚ್ಚಿದೆ.

ಅಪಶಕುನದಲ್ಲೇ ಆರಂಭವಾಯಿತು ನಾಟಕ. ತಾಯಿಯ ಪಾತ್ರದ ಸುಲೋಚನ ತನ್ನ ಸುಲೋಚನವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಬಹು ಗಿಡ್ಡ ದೃಷ್ಟಿ (Short-sight) ಅವಳಿಗೆ ವಾಪ ! ಬಿಳಿ ಸೀರೆಯುಟ್ಟು ಹೆಣ್ಣಾಳನ್ನೇ ಮಗನೆಂದು ಮಾತಾಡಿಸಿದಾಗಲೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ನಗತೊಡಗಿದ್ದರು. ಅರೆ ನರೆತ ತಲೆ, ದಂತ ವೈದ್ಯನ ಧಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹನ್ನೆರಡು ಹಲ್ಲು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಮುಖ, ಮದುವೇ ‘ಮನೆ ದೇವರಂತೆ’ ಮಡಿಕೋಲಿಗೆ ಸೀರೆ ಉಡಿಸಿದಂತಹ ಶರೀರ-ಈ (stop-gap) ನಾಯಕೆಯಾದ ನಾನು ಹೊಸ ಮದುವಣಗಿತ್ತಿಯಾಗಿ ರಂಗಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಘೊಳ್ಳನೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಗ ಹತ್ತಿದರು. ಬೆಸ್ಪಾಗಿ ಬೆವರುತ್ತ ನಿಂತೆ. ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ‘ತೆರೆ, ತೆರೆ !’ ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ಭವಳ ಬಂದ ನಾನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ, ತೆರೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ ಸರಿ ಹೋಯಿತು !

—ಟಿ. ಸುನಂದಮ್ಮ.

ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಘೇಂಡಾವೃಗವೊಂದು, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ರೆದುರಿಗೆ ಹಟಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತಿತಂತೆ —

ಆತ, ತಕ್ಷಣ, ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದನಂತೆ—

ಹೆದರಿ, ಘೇಂಡಾವೃಗವು ಓಡಿಹೋಯಿತಂತೆ—

ಆತ, ಚುನಾವಣಾ ಭಾಷಣವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದನಂತೆ.

ರಾಯರ ಗುಟ್ಟು ಬಯಲಾಯಿತು !

ಮುಗಿಲು ಹಳ್ಳಿಯ ತರುಣ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ರಾಯರು ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ ದಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವ ಮಹತ್ವದ ವಾರ್ತೆ, ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ರಾಜ ಕೀಯದಿಂದ ಹೊರಬೀಳಲೇ ಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊದಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಲ್ಲದಂತಾಗಿರುವುದು ಅವರ ತಪ್ಪೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರದಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವರೆಂಬ ವಾರ್ತೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಹಬ್ಬಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಚುನಾವಣೆಗಳೆಂದರೆ ನಿಜವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಗಮನ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಯ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಲಹರಿಗಳಿದ್ದಿವೆ. ಭಂಗಿ ಬಸಣ್ಣ, ಬಿಂಕದ ಸಂಕಣ್ಣ ಇಬ್ಬರೂ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಾರಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಗೆ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು ಜನರ ಕುತೂಹಲವನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಕೆರಳಿಸಿಲ್ಲ. ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತವೇ ಅವರಿಗೆ ಆ ಸ್ಥಳ ದೊರಕಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದೇ ಒಂದು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇ ಒಂದು. ಆ ಕೆ. ಎ. ಪ್ರೇ. ಪ. ಮತ್ತಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿವೆ. ರಾಸಭೇಶ್ವರ ಉಲ್ಲೂಕೇಶ್ವರರು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಗೆ ದೊಂಬಿ ಎಬ್ಬಿಸಲು ಅದೇಕೋ ಇನ್ನಾದರೂ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿಲ್ಲ. ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆಯ ಕಡೆ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವತಂತ್ರಪಕ್ಷ, ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ., ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಟೀಕೆಟುಗಳೇಕೆ ಬೇಕು? ಯಾವ ಮಠ ಯಾರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತದೋ ಅವರ ವಾಲಿನ ಓಟುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಎಂದು ವಿಚಾರಪರರು ಬೇಸರ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರತೀಕ ವಾಗಿದ್ದ ರಾಯರಿಗೆ ಏನೋ ಪಿತ್ತ ಕೆರಳಿದೆ.

ಆ ಪಿತ್ತ ಕೆರಳಿದ್ದು ಹೀಗೆ: ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಕೊನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ರಾಯರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಖಾಸಗಿ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೇಜಿನ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತರು. Your Personal Mark Twain ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನೋದುತ್ತಾ ಕೆಲ ಕಾಲ ಕುಳಿತು ತರುವಾಯ ಮೇಜಿನಮೇಲಿದ್ದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕೊನೆಯ ಪತ್ರವನ್ನೋದಿ

ಕೆಲಕಾಲ ಸ್ತಂಭಿತರಾಗಿ ಹಣೆಗೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಉಸಿರುಗರೆದರು. ಬಳಿಕ ಸಿಗ ರೇಟೊಂದನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಪೆನ್ನು ತೆಗೆದು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಬರೆದ ಕಾಗದಗಳೇ ನಾವು ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

— ೧ —

ಬೆಂಗಳೂರು,

ದಿನಾಂಕ.....

ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಯ ಏಳನೇ ಮಂಡಲದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಸ್ ಕೈ|
ರಾಯನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳು.

ಎನೋ, ವಿರುವಾಕ್ಷೇ ನೀನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇರಿದೆಯಾ? ಕತ್ತಿಗೇಕೆ ಹತ್ತಿ
ಕಾಳು ಮುಸುರೆ?

ಮುನ್ನೂರರವತ್ತು ಕಾಲವೂ ಜಾತಿ ಮತ ತಂಟೆ ತರಲೆ, ಸ್ವಂತ ಲಾಭಗಳನ್ನು
ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ನಿನಗೆ ಜಾತ್ಯತೀತ ಸಮಾಜವಾದೀ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ
ಕಲ್ಯಾಣರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಇವೊತ್ತೇನೋ ಟಕೀಟು ಕೊಡಿಸೀ. ನಾನು ನಾಳೆ ಜಾತಿ ಹಣಗಳ ಬೆಂಬಲ
ವಿಲ್ಲದೆ ಚುನಾಯಿತನಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ನಿನ್ನ ದೋಸ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈಗ
ನನಗೆ ಬರುವ ಓಟುಗಳೂ ಬರದ ಹಾಗಾದವು. ಉಳಿದಾರು ಮಂಡಲಗಳ ಕಾರ್ಯ
ದರ್ಶಿಗಳಿಗೂ ನನಗೂ ಎಣ್ಣೆಸೀಗೆ. ಗಿಡ ಬೆಳೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುವೆವೆಂಬ
ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ನೀವು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುವಿರಾ?

‘ ಸಿಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸಿದಬಸ್ಯ ’ ಎಂಬ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ ಬಿಡಬಲ್ಲಿರಾ ?

ನನಗೇನೋ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಶರಣೋ ಯಜ್ಞ ಶರಣು.

ಇಂತೀ,

ರಾಯ.

— ೨ —

ಬೆಂಗಳೂರು,

ತಾ.....

ಧರ್ಮರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಬಂಡವಾಳದಾರ ಕುಮುದ ಚಂದ್ರ, ರಾಜಾಜೀ
ಶಿಷ್ಯ ಶಿರೋಮುಣಿ ಅಯ್ಯನವರಿಗೆ ಶರಣಾರ್ಥಿಗಳು.

ಖುಡ್ಡಿ,

ಅಡ್ವಿಡ್ಡೆ. ನೀವೇನೋ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಾನೂ ಸೇರಿದೆ, ಎಂದರೆ A. D ಶ್ರಾಫ್ ಏನೆಂದುಕೊಂಡಾರು? ನನ್ನ ಒಟ್ಟು ಐಶ್ವರ್ಯ 10=05 ಮಾತ್ರ! ಗಣತಂತ್ರ ಪರಿಷತ್ ಜೊತೆ ನಾನು ಎಂದೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಜಾಧಿರಾಜರ ಪರಮದ್ವೇಷಿ. ದ್ರಾವಿಡಕಳಗಂನ ಆಣ್ಣಾದುರೈ ಎಂಬಾತನನ್ನು ನಾನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದಾದರೂ ತಾರೀಫು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಲ್ಲೆ. ಆದು ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ತೇದಿರಲಾರದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಇಷ್ಟು ಅಪರ ತೆಪರ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಯೋಗ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂಥವರನ್ನೇ, ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಕನಿಷ್ಠರನ್ನೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪರಿಣಾಮ ನೆಟ್ಟಗಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಕು, ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ಮಠಗಳೇ. ನನಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಕಾತರವಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ.

ನನಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಮ್ಮೂರಿನಿಂದ ಗೆಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಂತಿ ತಿಳಿಸಿ

ರಾಯ

— ೩ —

ಬೆಂಗಳೂರು,

.....

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಕೂಳೂರು ಬೃಹನ್ನತದ ಹೋಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ರಾಯನ ಅನಂತ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಪ್ರಭುಗಳೇ,

ತಮ್ಮ ಆದೇಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯವಾದ. ಗೆದ್ದಿತ್ತಿನ ಬಾಲವನ್ನು ಕೊನೆಗೂ ನೀವು ಬಡಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ನಕ್ಕೆ.

ಸ್ವಾಮೀ, ಜೀವನ ಏತ್ಸರ. ಶಿವಪದವೊಂದೇ ಶಾಶ್ವತ. ಭವಿಗಳ ಸಂಗ ಕೂಲಸದೃಶ.

ಹೀಗಿದ್ದರೂ ತಾವು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಅಗಸ, ನಾಯಿಂದ, ತಿಗಳ, ಶೀಮೆ ಕೊರಚೆ, ಕಲ್ವಡ್ಡೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಬಯಸುವುದು ನನಗೆ ವ್ಯಥೆ ಯುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಉತ್ತಮರಾದವರು ಉತ್ತಮರ ಸಂಗಕ್ಕೆಳೆಸಬೇಕು.

ನನಗೆ ವಿರಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ವೇದಾಂತವನ್ನರಿಯಲು ಕಾತರನಾಗಿದ್ದೆ. ತಾವೀಗ ಹೀಗಾಗಿರುವುದರಿಂದ,

ನಮೋನ್ನಮಃ

ರಾಯ

— ೪ —

ಬೆಂಗಳೂರು,

.....

ಸಾಂಬಾಜಿರಾಯರಿಗೆ ನಗಳು.

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ ಬಂತು. ನಿಮ್ಮ ಯಾವ ಸೋಗುಗಳೂ ಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ? ಮುನಿಸಿ ನಾಲಿಟೆ ಹಣ ಸಾಲದಾಯ್ತೇ? ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಮಿಸಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ತೃಪ್ತಿಯೇಯ ಲಿಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಅಲ್ಪಾದಿ, ಮಧ್ಯಮಾವತಿ ಧೀರ್ಗಾರ್ಥಿ ಸಾಲಗಳು, ಸಕ್ಕರೆ, ಅಕ್ಕಿ, ಚಿಕೊರಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳು ಬೇಕಾದವೇ?

ನಿಮ್ಮ ಬಸಣ್ಣ ಏಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಸಂಕಣ್ಣ ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನಿದಾನೆ?

ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದುದು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಜೈಲುಗಳು.

ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ನಾರ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಜೈಲು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಲು ಉಳಿದ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಶ್ರಮಿಸುವೆ.

ಎಂದು

ರಾಯ

— ೫ —

ಬೆಂಗಳೂರು,

.....

ರಾ ರಾ|| ದುಂಡಪ್ಪನವರಿಗೆ ಶಗಳು,

ನಿಮ್ಮ ಕಾಗದ ಬಂತು. ಶಾಲಾ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ. ನಗರ ಸಭೆಯವರೇಕೆ ಶಾಲಾಡಳಿತ

‘ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಡೆಸಬೇಕು? ನಮ್ಮ ನಗರದ ರಸ್ತೆಗಳು, ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಪಾರ್ಕ್ ವಾಟರ್‌ಸೈಡ್‌ಗಳನ್ನೇ ಕುಲಗಿಡಿಸಿದ್ದು ಸಾಲದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಕೈಯಿಟ್ಟಿರಾ?

ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನನಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ. ನಗರದ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ನಗರ ಸಭೆಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಎರಡನ್ನೂ ಸಾಧಿಸುವ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಬಲಗಳನ್ನು ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ವಿಷಯ ವಾಗಿಯೂ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡಬೇಡಿ,

ಎಂದು ಕೋರುವ

ರಾಯ

— ೬ —

ಬೆಂಗಳೂರು,

ತಾ.....

ಹೇಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ ಇವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು. ಗೆಳೆಯರೇ,

ಕವಿಸಿಂಹ ಉದ್ದಮೂತೆಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಹೈಕಳೂ, ಮೇಷ್ಟ್ವರೂ ಸೇರಿ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ ನಡೆಸಲು ಬಯಸಿರುವುದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಉದ್ಘಾಟಕ ಸಾಗಲು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದಿರುವುದೂ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯ ವಿಷಯ. ಆ ಹ್ವಾನಕ್ಕೆ ಓಗೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಲೇಜಿನ ಹುಡುಗರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಅತಿರಥ ಮಹಾರಥರೇ ‘ ಸಿ ’ ಗ್ರೇಡಿನ ಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀವು ಏನು ಬರೆದೀರಿ? ಕಾಲೇಜಿನ ಹುಡ್ಗಿಗೆ ಸಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಿ. ಈ ಒಣರಗಳೆ ಕೈ ಬಿಡಿ.

ನಿಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ, ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಯಾರಾರು ಏನೇನು ಎಂದು ನಾನು ಪೂರ್ಣ ಬಲ್ಲೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಹವಾಸ ಬೇಡ.

ಎಂದು

ರಾಯ

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾಗದಗಳಿಂದ ನಗರದ ಎಲ್ಲ ವಲಯಗಳಲ್ಲೂ ತೀವ್ರ ಅಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದೆ. ರಾಯನ ಮಿತ್ರರು ಅವನ ಈ ಪತ್ರಗಳ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ತಲೆ ಕೊಡುವುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಡುವೆ ಸ್ಥಳೀಯ ‘ ಕರ್ಣಪಿಶಾಚಿ ’ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ‘ ರಾಯರ ಗುಟ್ಟು ಬಯಲಾಯಿತು ’ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

“ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ರಾಯರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಾರ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕುಡಿದರೋ ಏನೋ ಅವರಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತು.

ಪರಮ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಹೋಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಮಾನ್ಯ ಅಯ್ಯನವರು ಮತ್ತಿತರರಿಗೆ ಅವರು ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಲೆ ಸಮವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೋದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಆರಿಸಿ ಬಂದದ್ದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆ ಮರೆತಿದ್ದರೆ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಿಂದೆ ನಾಯಿಯಂತಲೆಯು ತಿರುವ ಇವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಲು ಅರ್ಹರೇ?

ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮುಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಜಾತಿ ಎಂದರು.

ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣವೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಹತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇವರು ತರಲೆ ತೆಗೆದರು.

ಚನ್ನ ಬಸವನಾಯಕ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿ ಎಂದ ಪ್ರತಿಗಾಮಿಗಳಿವರು.

ಹಿಂದಿ ಚೀಣಿ ಭಾಯಿ ಭಾಯಿ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನೆಹರೂರವರನ್ನೇ ವಿರೋಧಿಸಿದ ಮುಖರವರು.

ಉಳುವವನೇ ಹೊಲದೊಡೆಯ ಎಂಬುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದ ಕ್ರಾಂತಿ ವಿರೋಧಿಗಳಿವರು. ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರಿಗಳ ವಿನಃ ಉಳಿದುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬಾರದಂತೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಂದ ಪ್ರಮಾಣವಚನ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ಎಂದ ದ್ರೋಹಿಯವರು.

ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿ? ಡಾ|| ಓಬ್ರಿಯನ್ನರಂತೆ ಇವರ ಪ್ರೇಮ ಜೀವನವೂ ಸಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ.

ರಾಯರೇ, ನಿಮ್ಮ ಗುಟ್ಟು ಬಯಲಾಯಿತು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಿರಿ.

ಈ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು ರಾಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ತತ್ವಗಳ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆ, ಅವರ ಜೀತ ನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗದ ಮಾತು. ಅವರ ಈ ತಾಟಸ್ಥ್ಯ, ಅಷ್ಟಗ್ರಹ ಕೂಟದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೊದಗಿದ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಯ ಚುನಾವಣಾರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ನಾಟಕಗಳಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು, ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳು, ಕಾಲೇಜ್ ಯೂನಿಯನ್, ಶಿವ ಶಿವಾ ಒಂದೇ ಎರಡೇ ಚುನಾವಣೆಗಳೇ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟವೆ, ಮತದಾರರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿದೆ

—ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಸ್ವೇಷಿಗೆ ಕವಿಗಳು

—: ೦ :—

ನಾಯಿಗಳು ಸ್ವೇಷ್ಠಯಾನ ಮಾಡಿಬಂದವು. ಗಗಾರಿನ್ ಹೋಗಿ ಬಂದ. ರಿಟೋವ್ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ಬಂದ. ಆದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದೇನು ಮಹಾ. ಸ್ವೇಷಿನಲ್ಲಿ ತೂರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಹಾಗಿತ್ತು ಹೀಗಿತ್ತು ಎಂದು ತೊದಲಿದರಲ್ಲ ಅದೇ ಕವಿಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೇಷ್ಠಯಾನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಎಂಥ ಕಾವ್ಯ ಎಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಸಾಹಿತಿಗಳೊಬ್ಬರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಹೋಗಿದ್ದೇ ತಡ ನಮ್ಮ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರದ ತರ್ಕ ಕುತರ್ಕಗಳಿಗೆ ಷುರು.

ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕದ Saturday Review ಸಂಪಾದಕ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕವಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೇಷಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅಪಾಯ ವಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೀಗೋ ಎಂದೊಬ್ಬರು ಶಂಕೆ ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇ ತಡ ನಮ್ಮ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ತಾಜಾ ಕವಿಗಳು ಬಲು ರೇಗಿದರು. “ಹಿತ್ತಲ ಗಿಡ ಮದ್ದಲ್ಲ” ಎಂದು ಆರ್ಭಟಿಸಿದರು. ವಿಧಾಯ ಸತ್ಕಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸೂಕ್ತ ಕವನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಕವನದ ಸಾಲಿನ ಮೊದಲಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ವಿಧಾಯ ಹೊಂದುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೆಸರು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಶುಭವಾಗಲಿ ಎಂದು ಓದುವಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

“ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಷಿಗೆ ಮಗ್ಗುವ ರಾಕೆಟ್ ಸಿದ್ಧವಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀವು ತಯಾರಾಗಿರಿ ಕವಿಗಳೇ” ಎಂದು ಅವರನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲೆತ್ತಿಸಿದರು.

ಆದರೆ ಹುಟ್ಟೊಬ್ಬರು “ಸ್ವೇಷಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಇವರು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನೆಂಥ ನವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೋ” ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಬಹಳ ಯಾತನೆ ಪಡುವಂತೆ ಕಂಡಿತು.

ಅನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಸಾಲಿಗೆಯವರೊಬ್ಬರು ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳು ಸ್ವೇಷಿನಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ಶಂಕೆ ತಾಳಿದರು.

ಅಲ್ಲಿನ ದೃಶ್ಯ ವೈಭವಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಇವರು ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನರಾದರೇನು ಗತಿ?
ಮೂಕರಾದರೇನು ಗತಿ?

ಆಮೇಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಂತು? ಎಂದು ಆತಂಕಪಟ್ಟರು.

ಆಗ ಕವಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿ ಬಾಯಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರ ಸದ್ದಡಗಿಸಿದರು. . ಆಮೇಲೆ
ಗಂಭೀರವಾಣಿಯಿಂದ “ಸ್ಪೇಸ್ ಯಾನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸಿದ್ಧತೆ ಬೇಕು”
ಎಂದು ಗುಡುಗಿದರು. “ಈ ನೂರಾಹತ್ತು ಪೌಂಡು ತೂಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ಪೇಸಿಗೆ
ಹೋಗಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೇಲಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದೀತು. ನನ್ನನ್ನು ಕಳು
ಹಿಸಿದ ನಿಮಗೆ ಕಾವ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ ಮಣ್ಣೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಕೆಳಗಿಳಿಯಬೇಕೋ,
ಮೊದಲು ನನ್ನ ತೂಕ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು”

“ಕೇಳಿ....ಕೇಳಿ....” ಎಂದರು ನೆರೆದವರೆಲ್ಲ.

“ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಎನ್ನುವುದೇನು ಬಂತು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ” ಎಂದು ಅರಚಿದರು
ಕವಿಗಳು.

“ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ” ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ದನಿಗೂಡಿಸಿದರು.

“ಎರಡೆರಡು ಮಸಾಲೆ, ಮೈಸೂರುಪಾಕು... ಬೇರರ್ ಎಲ್ಲಿದಾನೆ....” ಕೋಲಾ
ಹಲವೇ ಕೋಲಾಹಲ.

“ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆಯಿಲ್ಲ ಸಾರ್....ಮಸಾಲೆ ವಡೆ ಇದೆ ಎಂದ ಬೇರರ್”

“ಮಸಾಲೆ ಮೆದ್ದು ಸ್ಪೇಸಿಗೆ ಕಾಲಿಡುವುದುಂಟೇ” ಎಂದೊಬ್ಬರು ಮೂಲೆಯ
ಮುದುಕರೊಬ್ಬರು ಕೊರಗಿದರು.

“Space or no space.. ನಾಲಗೇನಾದರೂ ಚುರುಕಾಗಿರುತ್ತೆ” ಎಂಬ
ಉತ್ತರ ಬಂತು ಕವಿಗಳಿಂದ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬರೇ ಪ್ಲೇಟು ಚಮಚಗಳ ಸದ್ದು.

“ಸ್ಪೇಸಿನೊಳಗೇ ಸೌಖ್ಯ ದೊರೆವುದೇನು... ಎಂದು ಕದ್ದ ಸಾಲಿಫ ಕನೆಫ
ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು ಕವಿಗಳು, ಮಸಾಲೆವಡೆ ಮುರಿಯುತ್ತ.

—ರಾಮಿ.

“ ಸಿಂಗರ ಸಿಕಾರಿ ”

ಬರ್ಮಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಚಿರತೆಯ ಕತ್ತು ಹಿಸುಕಿ ಕೊಂದಿದ್ದೆ-ಸಿಂಗಪುರದಲ್ಲಿ ಈಜುಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಮೊಸಳೆ ಬಾಯಿಗೆ ತಲೆ ಮೇಲಿದ್ದ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಹೆಲೆಟ್ಟನ್ನು ತುರುಕಿ ಕೊಂದಿದ್ದೆ ಅಂತಹ ನಾನು ಮಚಾನ್ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಕೋವಿ ಹಿಡಿದು ಹುಲಿ ಸಿಕಾರಿ ಮಾಡೋದು ಅಂದ್ರೆ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಎಂದರು ಬಲವಂತ ಸಿಂಘರು. ಜೋಡಿದಾರ್ ಮನೇಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ಆದ ಮೇಲೆ ಎಲಡಿಕೆ ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ,

ಜೋಡಿದಾರ್ ಮೆಚ್ಚಿದರು. “ ಸಿಂಘಾ ಸಾಹೇಬರೆ! ನಿಮ್ಮ ಧೈರ್ಯ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಲನಾಡ ಹುಲಿಗಳು ಬಲು ಹುಷಾರು ಬಲು ಕ್ರೂರ. ಬರ್ಮಾ ಚಿರತೆಗಳ ಹಾಗಲ್ಲ. ಸಿಂಗಪುರದ ಮೊಸಳೆಗಳ ಹಾಗಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೇ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡೊ ಹಾಗೆ ಮಚಾನ್ ಸಿಖಾರಿ ಸೂಚಿಸಿದೆ” ಎಂದರು.

“ ನಮ್ಮ ಕುಲಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತೆ. ನಾನೇನಾದರೂ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಬೇಟೆ ಆಡೋದು! ಹುಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೆ ಆಹಾದೀನ ಸಂಜೆ ತೋರಿಸಿ. ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳಾನ ಹುಡುಕಿ ಎಮ್ಮೆ ಚರ್ಮನ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಕಾವಲು ಕಾಯ್ತಾ ಇರ್ತೀನಿ. ಹುಲೀನ ಕಂಡಾಗ ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಹೊಡೀತೀನಿ. ಗುಂಡಿನ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಲಾಂದ್ರದ ಜತೆಗೆ ಆಳು ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರ್ತೀನಿ.

“ಹುಲಿ ಎನಾರ ಬರ್ಡೇ ಇದ್ದರೆ ಬೆಳಗಿನ ಝಾಮ ಬೆಳಕು ಹರಿಯುತ್ತಲೂ ನಾನೇ ಬಂದುಬಿಡ್ತೀನಿ” ಎಂದರು ಬಲವಂತ ಸಿಂಘರು.

ಜೋಡಿದಾರ್ ಆಳುಗಳು ಪರಿವಾರದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಸಿಂಘರ ಧಾಡಿ ವಿಸಾಸೆ ಯನ್ನೇ ನೋಡಿ ಡಂಗಾಗಿದ್ದರು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು.

ಸಂಜೆ ಮುಂದೆ ಸಿಂಘರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹುಲಿ ಗಸ್ತು ತಿರಗೋ ಹಾದೀನ ತೋರಿಸಿದರು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಕೊಳಕ್ಕೆ

ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹುಣಿಸೆ ಮರ ಒಂದಿತ್ತು. ಖಾರಿ ಮರ. ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಕಾವಲು ಕಾದರೆ ಸಂಹೋಗುತ್ತ ಎಂದರು ಸಿಂಘರು

ಎಲ್ಲರೂ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಬೇಗ ಬೇಗ ಊಟ ಮುಗಿಸಿದರು. ರಾತ್ರಿ ಎಂಟುಗಂಟೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಸಿಂಘರು ಅಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಧಾಡಿ ಮಿಶ್ರೇನೆಲ್ಲಾ ಗಂಟು ಹಾಕಿದರು, ಬಟ್ಟೆ ಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿದರು, ರುಮಾಲು ಬಿಗಿದರು, ಎಮ್ಮೆ ಚರ್ಮವನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡರು. ಒಂದು ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿದರು ಬಗ್ಗೆ ನಿಂತಾಗ ಎಮ್ಮೆಯ ತರಹಾನೇ ಕಾಣಿಸಿದರು. ಅವರ ದೇಹ ಕೂಡ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೇ ಬೆಳೆದಿತ್ತು-ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಚಿತ್ರ.

ಜೋಡಿನಳದ ಕೋವಿ ಹಿಡಿದರು. ಹೊರಟರು ಕಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ. ಜೋಡಿ ದಾರು ಹೇಳಿದರು “ಒಂದಾಳನ್ನು ಜತೆಗೆ ಕಳಿಸ್ತೀನಿ, ನನಗೆ ಆಗ ಧೈರ್ಯ” ಎಂದು “ಛಿ! ಛಿ! ಆ ಆಳಿನ ರಕ್ಷಣೆನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಹುಲಿ ಜತೆಗೆ ಇವನನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟ. ಏನೂ ಭಯಪಡಬೇಡಿ” ಅಂತ ಹೇಳಿ, “ಮೇರೇ ಮೌಲಾ ಬುಲಾಲ” ಹಾಡುತ್ತ ಹೊರಟೇ ಹೋದರು.

ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಆಯಿತು, ೨ ಗಂಟೆ ಆಯಿತು, ನಾಲ್ಕಾಯಿತು, ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. “ಹುಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೇನೋ? ಆ ಹಾದೀಲಿ” ಎಂದುಕೊಂಡರು ಜೋಡಿದಾರು.

ಬೆಳಗಿನ ರೂಮು ಆಯಿತು ಬೆಳಗೂ ಆಯಿತು. ಚಲಸಿಲಿಯನ್ನು ಹಕ್ಕಿಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದವು. “ಯಾಕೆ ಸಿಂಘರು ಬರಲಿಲ್ಲ, ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಜೋಡಿದಾರು ಆಳುಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಸಶಸ್ತ್ರರಾಗಿ ಹೊರಟರು.

ಕೊಳದ ಹಾದಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಹುಣಿಸೆಮರದ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಎಮ್ಮೆ ಚರ್ಮ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಸ್ತವಸ್ತವಾಗಿ ಮುದುರಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಿಂಘರು ಜಜ್ಜುಗುಜ್ಜಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಗಡ್ಡ ಮೀಸೆಯ ಪಟ್ಟಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿದೆ. ರುಮಾಲು ಬಿಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ. ಕೋವಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ.

“ಏನಾಯ್ತು ಸಿಂಘರೇ! ಕೋವೀನ ಯಾಕೆ ಬಾರಿಸ್ತಿಲ್ಲಾ! ಹುಲಿ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ? ಅದರ ಜತೆ ಏನಾದರೂ ಮಲ್ಲ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದಿರಾ. ಸೊಂಟದ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕೈಯಾಡಿಸ್ತಾ ಇಧೀರಿ. ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪೆಟ್ಟು ಬಿತ್ತೀ? ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಪಿಶಾಚಿ ಕಾಟಾನೇ? ಹುಣಿಸೆಮರದ ಮೇಲೆ ಪಿಶಾಚಿ ಇದೆ ಅಂತಾ ಇದ್ದರು” ಎಂದು ಕಾತುರರಾಗಿ ಜೋಡಿದಾರು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸಿಂಘರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಾ, ಕೇಳಿದರು.

ಹಗೂರಾಗಿ ಕೇಲು ಕೇಲುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿಂಘರು ಕೂತು ಕೊಂಡರು. ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಜೋಡಿದಾರ್ತ ತೋಳಿನ ಮೇಲೆ ಕೈಯನ್ನಿರಿಸಿದರು. ಕುಂಟುತ್ತಾ ಮನೆಯಕಡೆಗೆ ಹೊರಡಲು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ.

" ಪಿಶಾಚೀನೂ ಅಲ್ಲಿ, ಹುಲಿಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಎಮ್ಮೆ ಚರ್ಮ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ನಮಾಸ್ ಮಾಡೋರ್ಹಾಗೆ ಕಾವಲು ಕಾಯ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಕೋವೀನ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೆತ್ತುಕೊಂಡು ಕೊಳದ ಹಾದೀನೇ ನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದೆ.

ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಒದೆ ಬಿತ್ತು ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಕಂಡಿದ್ದು ಕಾಡುಕೋಣ!

ಕೆನಡಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯ್ತಂತೆ.

(ಸುದ್ದಿ)

—ಅಯ್ಯೋ ! ಪಾಪ ! ನಮ್ಮ ರಾಜೀವಪುರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ?

ಸಾರ್ ಈ ಬೇರಿನ ಇನ್ನೂ ಒಳಗೆ ಹಾಕ್ಪೋಣ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಹೇಗೂ ಅವರು ಅಲ್ಲಿವರಗೂ ನುಗ್ಗಿ ನುಗ್ಗಾರೆ.

ಸೋದರತ್ತೆ ನರಸಕ್ಕ

[ಟಿ. ಎಸ್. ಎಲಿಯಟ್‌ರವರಿಗೆ ನಮಿಸಿ]

ಸೋದರತ್ತೆ ನರಸಕ್ಕ |

ನೊಂದು ನಡೆಸಿತು ಬಾಳ ||

ಮದುವೆಯಾದ್ತು ಹತ್ತಕ್ಕೇನೇ |

ಆದಳು ವಿಧವೆ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೆ

|| ೧ ||

ಹತ್ತು ಎಕರೆ ತೆಂಗಿನ ತೋಟ |

ಇತ್ತು ಮೂರು ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ||

ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯೊ ಜಮೀನು ಇತ್ತು |

ಹತ್ತೂ ಸಾವಿರ ದುಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು

|| ೨ ||

ಅಂಥ ಮನೆಗೆ ಸೋದರತ್ತೆ |

ಒಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಕೆ ||

ಜೆಂದ ಒಂದೇ ಕಂಡಿದ್ದಾಕೆ |

ಬಂಧ ಬಿಗಿದೇ ನಡೆಸೋದನ್ನೇ

|| ೩ ||

ಮನೆಯಲ್ಲಡುಗೆ ಮಾಣಿಯು ಇದ್ದ |

ಮುನಿಯಳು ಮುಸಿರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಿತ್ತು ||

ಕಾನೂನಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ |

ಏನೂ ಕಾಣದೆ ಬಾಳನು ಕಳೆದಿತ

|| ೪ ||

ಸತ್ತಳು ಆಕೆ ; ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು |

ಸತ್ತಿತು ಅಂದು ಒಲವಿನ ಬೆಕ್ಕು ||

ಕತ್ತಲು ಮಳೆಯು ಕೂಡಾಲಿದ್ದರು |

ಹೊತ್ತಿದರು ಆಕೆಯ ಮಸಣಕೆ ಆಗ || ೫ ||

ಸುಡುಗಾಡಿಂದ ಅಡುಗೆಯ ಮಾಣಿ |

ಓಡಿಯೆ ಬಂದ, ಐವತ್ತವನಿಗೆ ||

ಸಡಗರದಿಂದಾ ನುಡಿದನು ಮಾಣಿ |

ಬೆಡಗಲಿ ಮುಸುರೆಯ ತಿಕ್ಕುವ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ || ೬ ||

“ ನರಸವ್ವನಿಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ |

ಇರಿಸಿದ್ದೈವಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯದ ಮುಡುಸ ||

ತೋರಿಹಳಾಕೆಯು ಮನೆ ಹಣವನ್ನು |

ಸರಸದ ಬಾಳನು ನಡೆಸುವ ಇನ್ನು ” || ೭ ||

ಮುಸುರೇ ತಿಕ್ಕುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸೊಂಟವ |

ಅಸೆಯ ತೋಳೊಲು ಬಿಗಿದನು ಮಾಣಿಯು ||

ಅಸುವನು ಅವನು ನೀಗುವ ತನಕ |

ಕಸಿವಿಸಿಯಿಂದಲಿ ಇದ್ದರು ನೀತಿಲಿ || ೮ ||

ಸೋದರತ್ತಿ ನರಸಕ್ಕ |

ಸುದ್ದಿ ಸತ್ತಿದ ಕೇಳ್ದಾಗ ||

ಅದರದಿಂದಲೆ ಲಾಯರ ಜತೆಯಲೆ |

ಹೋದನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಾರಸು ನಾನೇ || ೯ ||

ಎಲ್ಲವ ಮಾರುತ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಾಚುತ |

ಜೊಳ್ಳನು ಹಿಡಿದೇ ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದೆ ||

ಒಳ್ಳೆಯ ಊಟವ ಮಾಣಿಯು ಹಾಕಿದ |

ಹುಳ್ಳನೆ ಉಸಲಿಯ ನಮಗೂ ಬಡಿಸಿದ || ೧೦ ||

ಕಡೆಗೂ ಹಣವು ಇಲ್ಲವು ಮಾಣಿಗೆ |

ಒಡಲೂ ಸುಕ್ಕಿತು ಮುಸುರೆಯ ಮುನಿಗೆ ||

ಸಡಗರವೊಂದೇ ಉಳಿದಿತ್ತವರಿಗೆ |

ಬೆಡಗೂ ಒಲವೇ ನಿಂತಿತ್ತವರಿಗೆ || ೧೦ ||

ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು

“ ನಮ್ಮೂರು ಚಂದವೋ.....ನಿಮ್ಮೂರೋ ? ”

ಕಸಿವಿಸಿಯಾದ ಕಾಡುಪಾಪದಂತೆ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಳಾಡಿದರು ಗುರುಗಳು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ. ಶಿಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಸಿ ‘ ರಘುಪತಿ ರಾಘವ ಸೀತಾರಾಮ್ ’ ಹೇಳುವ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು. ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಬಂದು ಸುಮಾರು ವಾರ ಕಳೆದಿತ್ತು. ಮರಳಿ ಊರಿಗೆ ಹೊರಡುವ ಮನಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ‘ ಯತ್ರ ಗುರು ತತ್ರ ಶಿಷ್ಯ ’ ಎಂಬ ಆರ್ಯೋಕ್ತಿಯಂತೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಕಸಿವಿಸಿ ಸಮಗ್ರ ಶಿಷ್ಯವೃಂದಕ್ಕೂ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ತಂತಮ್ಮ ಹೊರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡಿ ಗುರುಗಳ ಬಳಿ ತೆರಳಿ “ಗುರು ದೇವಾ, ಈ ಪರಂಗಿ ಯಾತ್ರಾ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿ ಕಾಪಾಡಿ”— ಎಂದು ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಮರುಗುವ ಭಕ್ತರಂತೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಬೇಡುವ ಮನಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಗುರುಗಳ ಬಳಿ ತೆರಳಿದರ್.

ಸಮಯ ಸುಮಾರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡೂವರೆ ಎರಡೂಕಾಲಿರಬಹುದು. ಲಂಡನ್ನಿನ ಕೊಟ್ಯಾಂತರ ಮಂದಿ ತಂತಮ್ಮ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರಲ್-ರಸಲ್ ಇಷ್ಟ್ವಯರಿನ ಹೋಟಲಿನ ಲಾಂಜಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಪರೋಡೆಯರು ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ವಿಶೇಷ ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದರು. ವೇದ ವಿದ್ಯಾ ಪಾರಂಗತರ ಪರಂಪರೆಯ ನಾಡಿನವರಾದ ತಮ್ಮ ಉಡುಗೆ-ನೆಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆ-ಆಹಾರ-ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ-ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ನಿಪುಣ-ಅಂಗ್ರೀಜಿನಾಡಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇವರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ್ದೇನು ಬಿಡಬೇಕಾದ್ದೇನು-ಇವರುಗಳು ನಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ್ದೇನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಖಾಸಾ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲು ತುರ್ತು ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದರು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಲಾಟೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಲಾಂಜಿನ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರು ಗಾಂಪರು ಅಸನಾಪೀಡಿತರಾಗಿರಲ್-ಎದುರೈ ಶಿಷ್ಯರಾ ಗಳ ತಂತಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮರುಳು ಮಂಕು ಮಡ್ಡಿ ಮಡೆಯ ವಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಬಲಿಬಿದ್ದು-ಬೀಗ ಬಿದ್ದ ಬಾಯ್ಗಳನ್ನ ಬಿಡಲಾರದೆ ಗುರುಗಳ ವಾಣಿಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದರ್.

ಪಕ್ಕದ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಗ್ನಿಷ್ಟಿಗೆಗೆ ಆಗಾಗ ಕೈ ಒಡ್ಡಿ ಗಲ್ಲಕ್ಕೆ ಕಾವು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಗುರುವರೈ-ನನಿರಾಗಿ ಕೆಮ್ಮಿ,

" ಎಲೈ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯರೇ, ಅದಾಗಿ ಉಭಯ ಕುಶಲೋಪರಿ ಸಾಂಪ್ರತ. ಪ್ರಸ್ತುತ ನಾವು ನಮ್ಮ ಭರತಖಂಡದ ಕನ್ನಡನಾಡ ರಾಜಧಾನಿಯ, ಬಸವನಗುಡಿ ಪ್ರದೇಶದ, ಮೂರೈ ಬೀದಿ, ಆರೈ ಗಲ್ಲಿ, ಏಳನೇ ನಂಬರು ಮನೆಯೆಂಬ ಮಠದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ಗಾಂಪ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸವಾರಿ ಅಂಗ್ರೇಜಿ ರಾಜಧಾನಿ ಯಾದ ಈ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಯಾಂ ಮಾಡಿ ವಾರ ಒಂದು ಕಳೆದಿರುವುದೂ ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ನೀವುಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ರಾಜವೀಧಿ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಈ ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಹೇಳುವುದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತೋಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡಿ. ಸಂದೇಹವನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿ ... ತಲೆಹರಟೆ-ಹಗುರು-ಕುಹುಕು-ಕೊಂಗು ಮಾತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ....ಮಂಕಾ, ನಿನ್ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿ "

ಮಂಕನಿಗೆ ಸಿಡಿಲೆರಗಿದಂತಾಯ್ತು. ಆದರೂ ಗುರುವಿನಾಣತಿಯಂತೆ ನೆಡೆಯುವುದು ಶಿಷ್ಯನ ಧರ್ಮವಲ್ಲೆ ! ಈ ಮಂಕ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಯು. ಎ. ಓ. ದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವೆನೋ ಎಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಲವಂತದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ಅದರ ಹಿಂದೆ ನಿಂತು ಕುರ್ಚಿಯ ಬೆನ್ನು ಸವರುತ್ತಾ.....

" ಅಖಿಲಾಂಡ ಕೋಟಿ ಬ್ರಂಹ್ಮಾಂಡ ನಾಯಕ ಭಕ್ತ-ಗಂಡಭೇರುಂಡ ಧ್ವಜ ವಂದಿತ-ಉಂಡಾಡಿ ಶಿಷ್ಯವೃಂದ ಪೂಜಿತ-ಪರಿವ್ರಾಜಕಾಚಾರ್ಯ-ಗಾಂಪವೃಂದ ಪೋಷಿತ-ಮಹಾ ಮಹಾ ಗಾಂಪ ಮಠಾಧೀಶರಿಗೆ, ಸಪ್ರೇಮ ಸವಿನಯ-ಸಾಷ್ಟಾಂಗಗಳು. ಗುರುದೇವಾ, ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅನಂತಾನಂತ ಪ್ರಣಾಮಗಳು-ಪರಂತು, ನಮ್ಮ ಈ ವಿದೇಶ ಯಾತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ವಿಷಯಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಬಾಯಿ ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಶೀಲ ಲೇಖಕನೂ ಈ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹಿಂಜರಿಯಬಹುದೇನೋ !" ಎಂದು ತನ್ನ ವಿದ್ವತ್ ಪೂರ್ಣ ಗಂಟಲು ನುಡಿದದ್ದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಶ್ರೋತೃಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನೋಡಿದ ಗುರುಗಳು " ಎಲೈ, ಮಂಕ ನನಮಗನೇ-ತಲೆಹರಟೆ ಬೇಡ, ನೇರವಾಗಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗು. ಮಾತಿನ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಮರುಳು ಮಾಡಿ, ಅರ್ಧವಿಲ್ಲದ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ವರ್ಣನೆಯಿಂದ ಪುಟ ತುಂಬುವ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಚೋರನಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಡ. ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಇರಲಿ "-ಎಂದು ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆಳೆದರು. ಮಂಕ ಮತ್ತೆ ಮಾತಿಗೆ ತೊಡಗಿದ-

“ಆಚಾರ್ಯರೆ, ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಶಿರಸಾ ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ-ಇಲ್ಲಿನ ಹಾರಿಯರು ಮಾರಿ
ಯರು ಎಂದೇ-ನನ್ನ ಅಭಿಮತ. ಏನೂ ಆರಿಯದೆ ಇಲ್ಲಿನ ಗಂಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ
ಕನಿಕರವಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಅವರದೇ ಮೇಲುಗೈ. ನೆಲ ಕಾಣದ ವಯ
ಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗಿಯರಂತೂ ಕೇವಲ ಗಂಡಿನ ಉಡುಗೆಗಳನ್ನೇ ಧರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೀವು
ಕಂಡಿಲ್ಲವೇ?”

ಊರಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ಪಾರ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಾರಿಯರ
ಮೇಲಾಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ನರರ ನಾಯಿ ಪಾಡನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲವೇ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ
ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮಿಯರ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಬಾರದು
ನಮ್ಮ ದ್ರೌಪದಿ ಅಹಲ್ಯ ತಾರಾ ತಾರಾ ಮಂಡೋದರಿ ತಥಾ ಈ ಪಂಚಕನ್ಯೆಯರ
ಆದರ್ಶದ ಮುಂದೆ ಈ ಅಂಗ್ರೇಜಿ ಹೆಣಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿವಾಳಸಬೇಕು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡ
ಬೇಡ ಗುರುವರ್ಯಾ ನಮ್ಮ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅವಳ ನಾಚಿಕೆ, ನಯ, ಭಕ್ತಿ, ಅಯ್ಯೋ
ನಿನ್ನೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿದೆ ಆ ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿಯಿಂದ ನಾನು ಊರು
ಸೇರುವರೆಗೂ ನೀರೂ ಸೇರೂಲ್ಲವಂತೆ ಆ ನಾರಿಗೆ-ಅದರಿಂದಾಗಿ ನನಗೆ ಬೀರೇ ಸೇರು
ತ್ತಿಲ್ಲ ಗುರುವೇ ಅವಳು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನೆಡೆಯುತ್ತಾ ತನ್ನ ನೆಗಡಿಯಾದ
ಮೂಗನ್ನು ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಸೆರಗು ತುದಿಯಿಂದ ಒರೆಸುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ ಬೀದಿಯ
ನಲ್ಲಿಗೆ ಕ್ಯಾನಿಂತ ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಟ್ಟೆ ಕೆಚ್ಚು ಪಟ್ಟಿದ್ದುಂಟು ಓ ನನ್ನ ವೆಂಕಟ
ನಿನ್ನ ಬಡಕಟೆಯ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಧಡೂತಿ ಹೆಂಗಳು ಏಸೊಂದು ಪ್ರಯಾಸ
ಪಡುವರು ಏಸೊಂದು ಉಪವಾಸ ಗೊತ್ತೆ? ನಿನ್ನ ಸೊಗಸಾದ ನಾಚುರಲ್ ಟ್ಯಾಫ್
ಬಣ್ಣ ಬರಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಕಿನಿ ಸ್ವಿಮಿಂಗ್ ಸೂಟಿನಲ್ಲಿ ವಣ ವಣ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಮರಳು
ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಳುವರು ಬಲ್ಲೆಯಾ?? ಯೆಂಕ್ವೇ ಅವತ್ತು ನೀನು ನಾನು
ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾರಲು ಹೊರಟಾಗ ಏಸೊಂದು ಅತ್ತಿದ್ದೆ?....”

—ಎಂದು ಮಂಕ ತವರೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಪ್ರೇಯಸಿ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಿಗಾಗಿ
ಸಂಕಟಪಡತೊಡಗಿದಾಗ ಗುರುಗಳು, “ಏಯ್ ಮಂಕನ್, ನೀನು ಸ್ವಂತ ವಿಷಯಾ
ಸಕ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯದಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೀಯ-ನಿನ್ನ
ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣ ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಕುಕ್ಕರಸು”-ಎಂದು ಗದುರಿದರು.

ಅಂಗ್ರೇಜಿಗರ ಕೃತಕ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಅಸಯ್ಯಪಟ್ಟ ಮಂಕನ ಮಾತು ವೆಂಕಟ
ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ನೆಗಡಿ ಮೂಗಿನತನಕ ಬಂದು ಬಂದ್ ಆಯಿತು ಮತ್ತೆ ಗುರುವರ್ಯರು
“ಎಲೈ ಮರುಳನೇ ನಿನ್ನೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?”-ಎಂದಾಗ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿಂತ.
ಮಂಕ ಕೂತ.

“ ಗುರುಬ್ರಹ್ಮ ಗುರುರ್‌ವಿಷ್ಣು-ಗುರುಗಳೇ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹಾಗೇ ತೊಕಡಿಸುತ್ತಾ ಕೊಡುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಕರವರ ಭಾಷಣದಿಂದ ತೊಕಡಿಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದರೂ ಸಭಾ ಮರ್ಯಾದೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂಹಾಗಿ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಹಗಾಂಪರೇ ಗುರುಗಳೇ-ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಕರವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಸೊಗಸಾಗಿದ್ದು ಉತ್ತರಾರ್ಧಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರತಾಪಿಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮ ಅಭಿರುಚಿ-ಮತ್ತೆ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೋಡಿ. ಇಲ್ಲಿನ ಹೆರ್‌ಕಟಿಂಗ್ ಸಲಾನುಗಳು ಗಂಡ ಸರು ಹೆಂಗಸು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಇವೆ-ಇಬ್ಬರೂ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏಸೊಂದು ಹಿತವಿದೆ! ಗಂಡು ಹೆಂಗಸರುಗಳಿಬ್ಬರೂ ಸಿಗರೇಟು ಸೇಡುತ್ತಾರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಧಾರವಾಡ ಸೀಮಿಕಡಿ ಹೆಂಡಿರನ್ನು ಹೆಗ್ಗಣ ಬಡಿದ ಹಾಗೆ ಬಡಿಯುವ ರೂಢಿ ಉಂಟು. ದನಕ್ಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮಂದಿ “ನೋಡ್ರಲೇ-ಹೆಂಡ್ತಿನ್ನ ಹೊಡೆದಂಗಿ ಆ ದನನ್ನ ಬಡಿತಾನಲ್ವಲೇ” ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು.

ಅದೇ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಬಲು ನಾಜೂಕು, ರಾತ್ರಿ ಗಂಡ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆದರೆ ಹೆಂಡ್ತಿ ಡೈವೊರ್ಸ್ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಪೇಪರಲ್ಲಿ ಓದಿಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾಳಿ ಬಿಗಿದರೆ ತೀರಿತು ಆಕೆ ಗುಲಾಮಳೇ—ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇಕಾದ ಗಂಡನ್ನ ಕಟ್ಟಿಕೊಬಹುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪರಂತೂ ಇಲ್ಲಿನ ನಾರಿಯರು ವೃದ್ಧರಾದಮೇಲೆ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮಾತು ಆಡಿಸದರೇ ಅವರವರಿಗೆ ಸಂದೇಹ ಕಲ್ಪಿಸುವುದೂ-ಕೈಯಂತೂ ಕುಲುಕುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ-ಹೀಗೆ ದೂರ ದೂರ ಇರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ದೂರದಿಂದಲೇ ಕಲ್ಪನಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ಕೊರಗುವರು.

ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರಿಬ್ಬರೂ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನಂತೆ ಒಂದು ದುಡಿಯೋ ಕೈಯ್ಯಿ ಹತ್ತು ತಿನ್ನುವ ಬಾಯಿಗಳು ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಇಸ್ಕೇಟು ಆಟದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ವ್ಯಯಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಂಗಸರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲೋ ಆಂಗಡಿಯಲ್ಲೋ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ

ಗಂಡಾಳುಗಳಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕಿಂದು ತೇಗುವುದರಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಆನಂದಪಡುತ್ತಾರೆ.....". ಎಂದು ಮರುಳ ಮುಂದೆ ಮಾತುಗಳಿಗಾಗಿ ತಡಕು ತಿದ್ದಾಗ ಮಡ್ಡಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು

“ ಗುರುಗಳೇ ಈ ಮರುಳ್ಯಾ ನ ಮಾತು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ”

“ ಯಾವ ಮಾತು ? ”

“ ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಹಗುರಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಗುರು ವರ್ಯಾ ಕೇವಲ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ಹೆಂಗಸರ ಮತ್ತೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಇಲ್ಲ ಇತ್ಯಲ್ಪದ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಕೊಂಚ ಮೇಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಮರುಳ ಹೆಂಗಸರೊಂತ ತಿಳಿದಿದ್ದಾನೆ! ಗುರುಜೇ ಕೇವಲ ಉಡಲು ಅರಿವೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದ ಬಡ ಮಂದಿ ಇದ್ದ ಹರಕಲು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ “ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಧಾರಕ ಮಂದಿರ ”ದ ಮಹಾ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು, ಗಾರೆ, ಇಟ್ಟಿಗೆ, ನೀರು, ಸಿಮೆಂಟು ಹೊತ್ತವರು ಬರೇ ಗಂಡಸರೆ? ಗುರುಜೇ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಕೂಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳಗಿಂದ ಸಂಜೆತನಕ ದನ ದುಡಿಯೋ ಹಂಗೆ ದುಡಿಯೋ ಹೆಂಗಸರು ಹೆಂಗಸರೇ ಅಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣದ ಬೀಸಣಿಕೆಗಳ ಹಾಗೆ ತಿಳಿ ಸೀರೆ ಕುಪ್ಪಸ ಒಳ ಲಂಗದ ಹೆಂಗಸರೇ ಹೆಂಗಸರೇನು?.....ಈ ಅಂಗ್ರೇಜಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ನೂರು ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು-ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು, ದುಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ..... ”

—ಎಂದು ಮಡ್ಡಿ ಎರಡು ತುತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಕ್ಕ ಈ ರೀತಿಯ ದಿನಕೂಲಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದಣೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನೆನೆದು ಹೇಳಿದ್ದ. ಮಡ್ಡಿಗೆ ಈ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲ ವ್ಯಯಮಾಡುವ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗದು. ಮರಳು ಲಾರಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ದಡದಿಂದ ಮರಳು ತುಂಬಲು ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತ ಕೂಲಿ ಹೆಂಗಸರು “ಮಹಿಳಾ ಸೇವಾ ಸಮಾಜ”ದ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿನ ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣದ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಕಟ್ಟಿದ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣ ಶಾಲೆಗೆ ಕಾನ್ಕ್ರೀಟು ಹಾಕಿದವರು ಹೆಣ್ಣು ಕೂಲಿಗಳು.

“ ಮರುಳಾ ಮಡ್ಡಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ”—ಎಂದರು ಗುರುಗಳು.

“ ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಗುರುವಿನ ಮಾತಿನಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.”

“ ಕುಕ್ಕರಿಸು ”

“ ಅಪ್ಪಣೆ ”

“ ಮಡೆಯಾ ನೀನೇನಂತಿ ”

“ ನಾನೇನನ್ನಿ ಗುರುಗಳೇ ನಮ್ಮವರು ಕಲೀಬೇಕಾದ್ದು 1 ಎಲ್ಲಂದ್ರಲ್ಲೇ ಉಗುಳ್ಳೇ ಇರಾದು. 2 ಮಾತಿಗೆ ಮೊದ್ಲು ಎಗರಬೀಳ್ಳೇ ಇರಾದು. 3 ರವಷ್ಟು ವಿನಯ. 4 ತಗಂದ್ರೆ ಇಸ್ಕಂದ್ರೆ Thank you 5 ಕಾಲು ತಗುಲಿದರೆ ಮೈಮ್ಯಾಗೆ ಶೀನಿದರೆ Sorry. 6 ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯಂದ್ರೆ ಚಿಲ್ರೇ ಪಲ್ರೇ ಕಳ್ಳತನಗಳು, ಬುಟ್ಟು ಬುಟ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕು ಕಾರ್ ಹೋಲ್ಡ್ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಲಪಟಾಯಿ ಸೋದನ್ನು ಕಲೀಬೇಕು. 7 ಕ್ಯಾ ನಿಂತಿಳಿದು ಅದು ಮೊದ್ಲು ಕಲೀಬೇಕು. ಸುಮ್ಮೆ ಬೀದಿ ನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಗೆ ಜಗಳಗಳಾಗಾದು ತಪ್ಪದೆ. 8 ನಮ್ಮವರು ನಲ್ಲಿವಳಗೆ ನೀರು ಬಿಡಾದು ಕಲೀಬೇಕು 9 ಎಲ್ಲಂದ್ರಲ್ಲಿ ಬೀದ್ಯಾಗೆ ಕಸಾ ಆ ಕಡೆ ಮುನ್ನಿ ಪಾಲ್ವೀಗೇ ತಕಂಡೋಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. 10 ರಾವೋತ್ಸವ, ಮದ್ದೆ ಮತ್ತೆ ಅಣ್ಣಮ್ಮನ ಉವ್ವಿನ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಮಾಡ್ತಿ ಕರಿಸ್ತಾಗ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎಳರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆಲ್ಲರ ತನಕ ಲೌಡ್ ಸ್ಪೀಕರ್ ಹಾಕೋದನ್ನ ನಿಲ್ಪೋದು ಕಲೀಬೇಕು.

ಹಿಂಗೆ ಎಳ್ತಾ ಓದ್ರೆ ಮುಗ್ಯಾದೇ ಇಲ್ಲ ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಾದಕಿನ್ನ ಬಿಡೋವೇ ಭಾಳ ಅನೇ”

—ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಡೆಯ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೂತಾಗ ಗುರುಗಳು ಮುಠಾಳ ನನ್ನು ಎನಾದರೂ ಹೇಳುವದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಿನವನಲ್ಲ ಮಾತಿಗಿಂತ ಕೃತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಗುರುಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಮುಠಾಳ ಎದ್ದು ನಿಂತು—

“ ನಮ್ಮೂರು ಚಂದವೋ ನಿಮ್ಮೂರು ಚಂದವೋ ಎಂದೆಂದು ಕೇಳಲೇಕೇಳಿ ಎನ್ನರಸ ಸುಮ್ಮನಿರಿ ಎಂದಳಾಕೆ”

ಗುರುಗಳೇ ಇವರೂರು ಇವರಿಗೇ ಚಂದ ನಮ್ಮೂರು ನಮಗೇ ಚಂದ.

ತಾರೂರ ದಾರಿಯಲಿ ತೆಂಗುಗಳು ತಲೆದೂಗಿ

ಬಾಳೆಗಳು ತೋಳ ಬೀಸಿ ,

ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಗ್ಗುಗಳು ಮುಳ್ಳು ಬೇಲಿಯವರಿಸಿ

ಬಳುಕುತಿರೆ ಕಂಪಸೂಸಿ ;

ನಗುನಗುತ ನಮ್ಮೂರ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಬರುತಿರಲು

ನಿಮ್ಮೂರ ಸಂತೆಗಾಗಿ ...

ಎಚ್ ಸೆಟರ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೇಲಿ ಕವಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ವರ್ಣಿಸಿರೋ ಹಾಗೆ ಅಂಥಾ ದೃಶ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ ಲೆವೆಂಡರ್ ಗಿಡ, ವಾಸ್ತೆ ಇಲ್ಲದ ನೀಲಿ ಶ್ಯಾವಂತಿಗೆ, ಹುಲ್ಲು ಹುಲ್ಲು ಹಸರು ಹುಲ್ಲು, ಹಳೇ ಮನೆ ಚಿಮಿಣಿ ಮೇಲೆ ಹನಿ ಕೂತು ಟಿಕ್ ಟಾಕ್ ಅಂತ ಹೆಣ್ಣು ಪರಂಗಿಯೋಳು ಬರೋ ದೃಶ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತೈ? ಇಲ್ಲೇದು ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೇದು ಅಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೂರ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿಗೆ ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗುರುಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಊಟದ ಚಂದ ಇಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಡ 'ಘಾ'-ಆ 'ಘಾ' ಎಲ್ಲೋ ನಮ್ಮೂರ ಹೋಟ್ಟು ಈ ಊರಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸ್ತಾ ಇದೇಂತ ಹೇಳಿದ್ದ... ಅದನ್ನ ಹುಡುಕೋದು ಬಿಟ್ಟು ವೃಧಾ ಯಾವೂರುಚಂದಾ ಅಂತ ಕೇಳಬೇಕೆ? - ಗುರುಗಳೇ ಈ ಊರ ಮಂಚದಲಿ ನಮ್ಮೂರ ಕನಸಿದನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕೆ? - ಗುರುಗಳೇ ಸುಮ್ಮನಿರಿ ಎಂದನಾತ-ಎಂಬಂತೆ ಆ....ಂಡೇ...ಂಡೆ ಘಾನ್ನ ಹುಡುಕೆ ನಮ್ಮೂರ ಪಲ್ಯ-ಹುಳಿ-ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ-ಸಾರು ಅನ್ನ-ಮಜಿಗೆ ಹುಳಿ ತಿಂದು ತೇಗೋಣ ಗುರುಗಳೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಠಾಳ ಎದ್ದು ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟ.

ಇವನ ಮಾತೇ ಸರಿ ಎಂದೆಂದುಕೊಂಡು ಗುರು ಗಾಂಪರ್ ಶಿಷ್ಯರೊಡಗೂಡಿ-
ನಮ್ಮೂರ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಕಿ ಹೊರಟರ್.

— ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

“ಯವನ ಕುಮಾರಿ” ಮೇಲೆ ಬಿಗಿದೆ

“ರೂಪಮತಿ” ಕಣಕಾಲು ಕುಂಟಿತ್ತ

“ರತ್ನಾ ವಳಿ ಬಳುಕುತ್ತಿತ್ತ”

“ದೇವಯಾನಿ ಟೊಂಕ ಬಿಗಿಯಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನೇ ಹಿಡಿದೆ”

“ಅತಿ ಸುಂದರ”ದ ಜಡೆ ಇಳಿದುಬಿದ್ದಿತ್ತು ಇದ್ದ ಶಾಲನ್ನೇ ಹೊದ್ದಿಸಿದೆ”

— ಏನೂ ಅಂದುಕೋಬೇಡಿ! ಕುದುರೆ ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿದ ಮಾತುಗಳು
ಅಷ್ಟೇ !!

ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ಸೌದೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಅಂಗಡಿಯಮೇಲೆ
ತೂಗಿರುವ ಜಾಹಿರಾತು ಹಲಗೆ—

“ನಮ್ಮ ಗಿರಾಕಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿರುವರು !!”

★ ಏಳು ಗಂಟೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ! ★

ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಲದ ಮರ ಇತ್ತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗುಬ್ಬಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಸುಖವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಮರೇಗೆಲ್ಲಾ ಗುಟ್ಟುಕು ಕೊಡುತ್ತಾ ಸಂತೋಷದಿಂದಿತ್ತು. ಇರದೆ ಏನು? ಗಂಡ ದಿನಾಗಲೂ ಜಿಲಿಪಿಲಿ ಅನ್ನೋದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಗಿರವಿ ಅಂಗಡಿ ಕಾರಖಾನನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಕೊಕ್ಕಿಗೆ ಕವಡ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸುಸ್ತಾಗಿ ಸಂಜೆ ಒಂಭತ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಹಾಕಿದ್ದು ತಿಂದು ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಗೊರಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಗೋಳು ಹುಯ್ದು ಇದ್ದಾಗ, ಸಂತೋಷ ಇರುತ್ತೆ? ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವಳ ಕೈಗೆ ಹಾಕಿ, “ ಲೇ ಒಂದು ಹುಳುವನ್ನ ತಿನ್ನ ಬೇಕೊಂತ ಆಸೆ, ಒಂದು ನಯಾವೈಸೆ ಕೊಡೆ, ಹುಳುವಿನ ಪರಸೆ ಇವತ್ತು ” ಎಂದು ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಗೋಗರೆಯೋವಾಗ, ಗೂಡಿನ ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಇರುತ್ತೆ?

ಗಿರವಿ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸುದ್ದಿ ಓದಿದ. ಲಾಭದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಇರಲಿ, ಖರ್ಚಿನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರು—ಎದೆ ಬಡಿದು ಸತ್ತು. ಅಂಗಡೀಗೆ ರಜಾ.

ಏಳು ಗಂಟೆ ಸಂಜೆ, ಗಂಡ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಮನೆಯ ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಿತ್ತು ಹೊಸಲಮೇಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ನಿಂತ, ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ.

ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ ಕೂತಿದ್ದಾಳೆ. ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ಇದೆ. ಎದುರಿಗೆ ಗಲರ ಕಿರು ಮೀಸೆಯ ಯುವಕನ ಮುಖ. ಅದನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಗಂಡ ಅವಾಕ್ಕಾಗಿ ಉಸಿರು ಹಿಡಿದು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ! ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ ತನ್ನ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ಆ ಮುಖದ ಕೊಕ್ಕಿನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತೂರಿದಳು. ಕೊಕ್ಕಿಗೆ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಕುಕ್ಕಿದಳು. ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ ಕೊಕ್ಕು ಪಠದ ಆಚೆ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ಗಂಡನಿಗೆ ತಡಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ. “ ಯಾರ ಫೋಟೋನೇ ನೀನು ಇಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚಿ ಮುತ್ತಿಡುತ್ತಿರೋದು? ಒಂಭತ್ತಕ್ಕೆ ಬರೋ ಗಂಡ ಏಳಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇದೇನೇನೇ ಕಾಣೋದು ” ಎಂದು ರೇಗಿದ.

ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿ ಆ ಫೋಟೋ ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ತಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಳು. “ ನೋಡೀ ಅಂದ್ರೆ! ನೀವು ಬಳಗಾಗುವ ಮುಂಚೆ ಹೋದೋರು, ಸಂಜೆ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಬರ್ತೀರಿ. ನನಗೆ ಸಿಗೋದೇ ಇಲ್ಲ. ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸಿಗೋದು ಈ ಫೋಟೋ ಒಂದೇ. ಇದನ್ನೇ ಮುದ್ದಿಸ್ತೀನಿ. ಇವತ್ತು ತಡೆಕೊಳ್ಳುಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಫೋಟೋಗೆ ಮುತ್ತು ಕೊಟ್ಟೆ. ನಿಮ್ಮ ಮದುವೇಲಿ ತೆಗೆಸಿದ ಫೋಟೋ ಅಂದರೆ, ನಿಮ್ಮದು ” ಎಂದಳು. ಗಂಡನ ಮನಸ್ಸು ಕೇಳಬೇಕೆ—ಕೊಕ್ಕಾಟ ಆಡಿದ.

ಹರಿದು ಹೋಗಿದ್ದ ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಚಿತ್ರ ಇತ್ತೋ! ಗಂಡನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ

ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ

ಪ್ರಕಾಶನದ ೧೦೦ನೇ ಪ್ರಕಟಣೆ

ಅ. ನ. ಕೃ. ಪಂಕಜ ಚಲಿ : ೨.೦೦

ಬ. ಕಟ್ಟಿಮನಿಯವರ ಡಾ. ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನರವರ ಎ.ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿಯವರ

ದ್ರೋಹಿ ★ ನೂಲುನೆಯ ಚಿತ್ರ ★ ಲೇಡಿ ಟೈಪಿಸ್ಟ್

೨.೦೦

೨.೫೦

೧.೫೦

ಬೀಚಿಯವರ

ಸ ತಿ ರಿ ಸೂ ಳಿ

೨.೫೦

ಎಫ್, ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರ

ಮಾಟಗಾತಿಯ ಮಗಳು

೩.೦೦

ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಿಗೆ ೧೯೬೨ ನೇ ಜನವರಿ
೧೦ರ ವರೆಗೆ ಸೇಕಡ ೧೦೦ರಂತೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿ
ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಲ್ಲಿ
ಕೊಂಡು ಸೌಲಭ್ಯ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದವರು
ನಮಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

— ಸುದರ್ಶನ ಪ್ರಕಾಶನ —

ಕಾರಾ ನಿವಾಸ

: :

ತಿಪಟೂರು.

For 3 way Beauty Treatment....

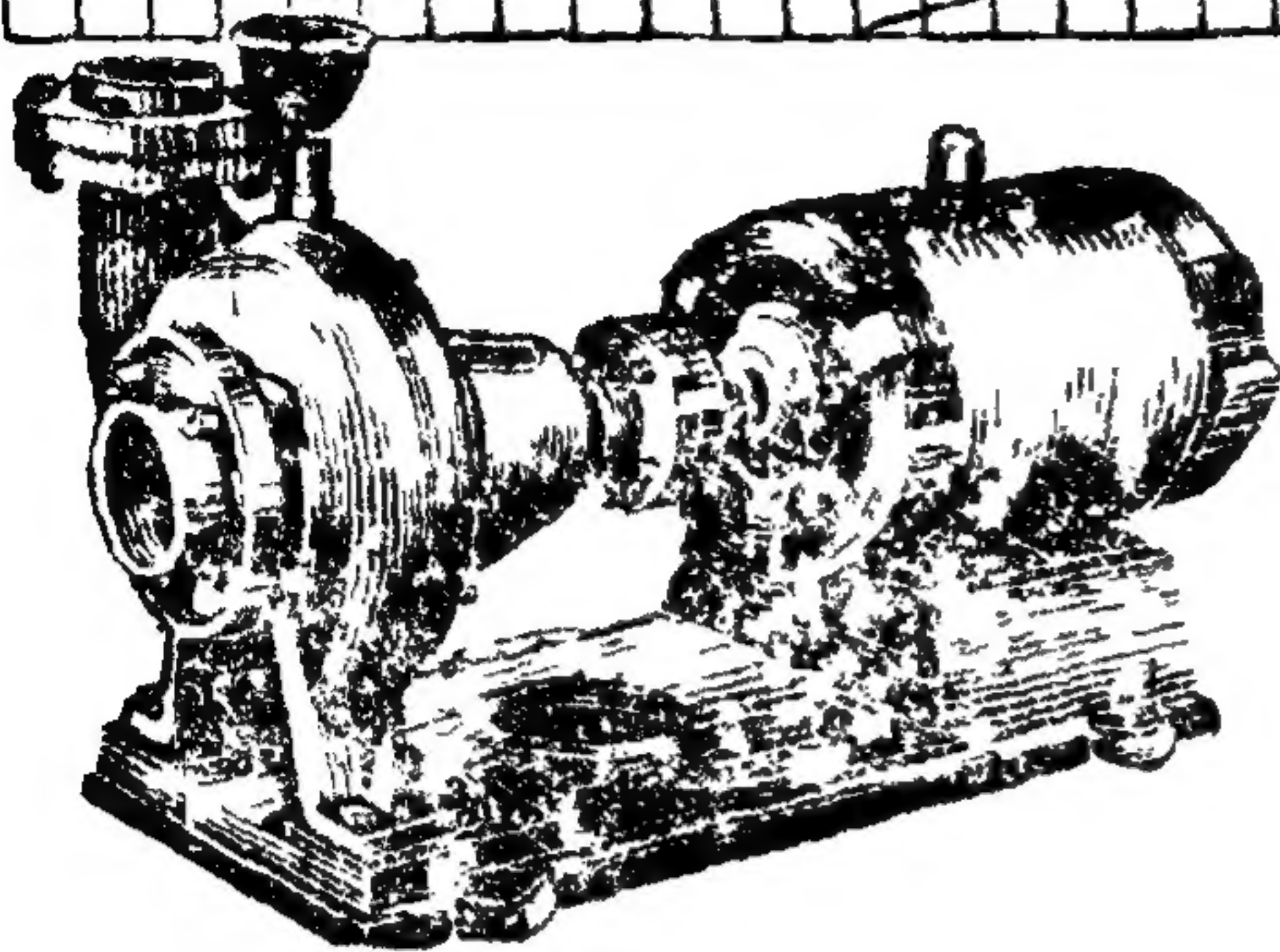
RAJA

SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO. BANGALORE, MADRAS, MADURAI, BOMBAY

FAS

Increase Output

INSTALL

Kirloskar

ESTD. 1888

CENTRIFUGAL
PUMPING SETS

Built for rugged and continuous service, KIRLOSKAR pumpsets feature the latest in design development. Increasingly popular in irrigation projects, these pumpsets combine trouble-free service and low maintenance costs. Available in different types and sizes.

*For Particulars :***KIRLOSKAR BROTHERS, LTD.,****SRI NARASIMHARAJA ROAD****Post Box 606 : : BANGALORE-2**

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City

Publisher—B N Gupta

Editor—M Sivaram